ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 245 (8152)
ОКТЯБРИИН 17
СРЕДА
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

КПСС-эй Московско обкомдо, облгүйсэдкомдо

Московско областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд, МТС-үүд болон ...нуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, партийна органууд, советскэ хүдөө ажахын органууд, комсомольско организаци... һү һаалгые, тэрэшэлэн хүдөө ажахын бусадшье продуктнуу... үйлэдбэрилтые ехэдхэхэ тушаа ехэ ажал хээ гэжэ КПСС-эй Центральна Комитет, ССР Союзай Министрнүүдэй Совет баясангяар тэмдэглэнэ. Областиин колхозууд ажахын үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө дундаж... зэргээр 2713 килограмм һү һаатаа, совхозууд дунда зэргээр 3446 килограмм һү һаагаа. Тиигэжэ колхозуудтахи хүдөө ажахын газарай 100 ... бүриһөө 220 центнер һү һаагдаһан, совхозуудта—336 центнер һү ...һан байна. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй һүүлээр колхозуудта һү һаалга үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1155 килограммаар ...ээ. Московско областиин колхозууд ороной областьнууд, хизаар... болон республикануудай хоорондо дэлгэрһэн мүрысөөндэ һү һаалгаар ...гэдэхи һуури эзэлээ. Мяха, тэрэшэлэн гахайн мяха үйлэдбэрилгээр областиин колхозууд мүн лэ нилээд ехэ амжалта туйлаа.

...ар тариалангай культурые дээшэлүүлхэ тушаа областьда ехэ ...гдэһэн байна. Колхозууд болон совхозууд ВАСХНИЛ-ай арга ме... ехээр хэрэглэһэнэй ашаар, 1953 онтой сасуулбал 1955, 1956 онуудта ороһото культурануудай ургасые хоёр дахин дээшэлүүлээ. Үнгэрэгшэ ...тэй сасуулбал энэ жэлдэ хартаабха хоёр хахад дахин, овощь ...ин ехээр ургуулагдан абтаа.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет хүдөө ажахын продуктнуудые үйлэдбэрилгөөр ехэ амжалта туйлаһантайнь ...амдуулан Московско областиин эрэгтэй, эмэгтэй колхозникуудые, ...ууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэришэдые, хүдөө ажахын мэргэжэл..., партийна, советскэ, комсомольско хүдэлмэрилэгшэдые амаршалнал... туйлаһанаараа һанаагаа амарангүй һү, мяха, хартаабха, овощь ...бэрилтые ехэдхэхэ тушаа тэдэнэр саашадаашье эршэ зоригтойгоор ...лажа, манай ороной ажалшадые элбэг дэлбэг эдеэ хоолоор хангахын ...түлөө бүгэдэарадай тэмсэлдэ өөһэдынгөө хубитые оруулха бэзэ гэжэ ...жа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.
ССР СОЮЗАЙ МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ.

Бурят оронойнгоо баялигые хэрэглэе!

Коммунистическэ парти, Советскэ правительство ажалшадай ажабайдалые саашаданьшье һайжаруулха гэжэ саг үргэлжэ оролдолго гаргаха зуураа, элдэб зүйлэй эд бараа элбэгээр үйлэдбэрилхэ зорилго табина. Энэ зорилгые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада республика, область бүхэндэ шухала хэмжээнүүд абтаха ёһотой гэжэ КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүд соошье тэмдэглэгдэһан юм. Тиигээд, ажалшадай байдалда зайлашагүй шухала энэ асуудалай манай республикада ямараар шиидхэгдэжэ байһаниие хаража үзэбэл, тон хангалтагүй.

Бурят оромнай, хэнэйшье һанаһаар, нютагайнгаа түүхэй эдээр яһала баян гээшэ. Гэрэй һайхан хэрэгсэл бүтээхэ модон, амта шэмэ һайнтай эдеэ хоолой зүйлнүүдые бүйлүүлхэ овощь, жэмэс алишье маннай олдохол. Теэд, нютагай болон эдеэ хоолой промышленностиин министерствонууд, олзоборилгын кооперациин артельнүүд урдаа табигдаһан хүндэтэ зорилгоёо һайнаар бэелүүлжэ үшөө шадаагүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Промкомбинат, олзоборилгын артельнүүдэй хэжэ гаргахаар бэшэ хубсаһанай болон гуталай аршуул-щётконууд, шаажан гүйлгэһэн гү, шабар амһартанууд аяар холоһоо асарагдана. Тиихэдэ городой ажалшад гэр зуурын хэрэгсэл худалдаха ёһотой магазинуудта хамуур, уһанай үрбэшэ, керосинай бак, хубсаһа таараха ооһор гэхэ мэтын үгы юумэнһээ «борхоол» гү, али бааза дээрэ ошожо, элдэб найманшадһаа хэды үнэтэйгөөр худалдан абаха баатай болоно. Тоншье бэлэн эдэ хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргажа байха арга боломжо манайда хэды бии.

Жэл ерэхэ бури колхозникуудаймнай ажабайдал улам һайжаржа, болбосон түбхинэн боложо байна. Тэдэнэр гоё һайхан мебель абахые хүсэнэ. Гэбэшье, колхозникуудай энэ хүсэлынь гүйсэдөөр хангагдажа шадагданагүй. Аймагуудтахи промкомбинат ба олзоборилгын артельнүүд гэрэй хэрэгсэл (стол, стул, гэрэл, шкаф, диван) элбэгээр бүтээхэ зорилгоёо мүнөө болотор шиидхэжэ шадаагүй байһаар.

Иимэ хангалтагүй байдалай гол шалтагааниинь юуб гэхэдэ, манай худалдаа наймаанай организацинууд ажалшадай ямар эд бараа худалдажа абахаяа һанажэ байгаашые мууса мэдэнэ. Тиихэдэ нютагай промышленностиин, олзоборилгын кооперациин предприятинууд үнэ сэн багатай жэжэ божо эд бараа үйлэдбэрилхые оролдоногүй. Олзо доход гэдэгые тэбэри тэбэреэр оруулха — тиимэ бараа бүтээхэ гээд лэ тэгүүлдэг байбашье, тэрээнээ шанартай һайнаар бүтээхэ оншыень олоогүй дээрэһээ бирагүй юумэнүүдые гаргана. Гүйсэгүй эд бараань һүүлдээ ошоходоо худалдагдангүй хэбтэжэ, нэгээр, наймаанай түсэб дүүргэгдэнэгүй. Нүгөөдөөр, ажалшад ажаһуудалай жэжэ божо хэрэгсэлнүүдээр дуталдана.

Тэрэшэлэн эдеэ хоолой элдэб зүйл, илангаяа мариновалан амталһан консервэ, болгогдоһон помидор, үгэрсэ, капуста, һархяаг, мүн жэмэсээр хэгдэһэн варенье элбэгээр худалдаха аргатайбди. Эдеэ хоолой промышленностиин министерство энэ хэрэгые мүртэйгөөр эмхидхэн ябуулжа шаданагүй. Үнэгэтэйн үрэ жэмэс буйлуулдаг заводто, Кабанскын, Сэлэнгын эдеэ хоолой комбинадуудта дурсагдагша хоол элбэгээр буйлуулжа баймаар арга боломжо бии аад, хэрэглэгдэнэгүй. Иволгын комбинадта энэ жэлһээ эхилжэ шасаргынаагай тоһон шахагдаха аад, түхеэрэлгэ тодхохо ажал унжагайруулагдажа байна. Мүн һархяаг, жэмэс бэлэдхэхэ түсэб дүүргэлгэдэ Бурмонкоопсоюзай хүтэлбэрилэгшэдэй хамаагүйгөөр хандажа байһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Һүүлэй үедэ колхоз, совхозуудтамнай шухала хэрэгтэй аргамжа, мориной тоног зэмсэг үйлэдбэрилэгдэхэеэ болишоо.

Жэлэй дүүрэтэр биратай саг үлээгүй. Нютагай промышленностиин, олзоборилгын кооперациин хүдэлмэрилэгшэд, эдеэ хоолой зүйл үйлэдбэрилэгшэд эд бараа гаргаха гүрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ зэргэтэй. Тиихэдээ нютагайнгаа баялигые ехээр хэрэглэжэ, үргэн хэрэгсэлэй эд бараа элбэгээр үйлэдбэрилэн, республикынгаа ажалшадта наймаалха байна.

Ажалшадай ажабайдал али бүхы талаарнь һайжаруулгые анхаралдаа абахыень партийна ба советскэ организацинуудһаа парти, правительство эринэ. Тиимэһээ, эд бараа болон эдеэ хоолой зүйл үйлэдбэрилэн гаргадаг предприятинуудай ажалые наринаар хинан шалгаха, энэ тэрэ бараа үйлэдбэрилхэдөө мэргэжэхэ, хоорондоо хамжан хүдэлхэ аргые эрид шууд хэрэглэхэ шухала. Бурят нютагай баялигые хэрэглэдэг болохо гээшэ министерствонүүдэй хүтэлбэрилэгшэдэй шухала зорилго болоно.

Түрэл орон доторнай

ТАЛЛИН. Эстонско яхтанууд (онгосо) түргөөр ябадагаараа суудa гаранхай юм. Эдэ яхтанууд Таллиндахи спортивнэ суднануудые бүтээдэг гүрэнэй туршалгын верфьдэ (судна хэдэг газар) бүтээгдэнэ.

Тус верфь мүнөө үргэдхэгдэжэ байна. Верфиие үргэдхэхын тула гүрэнэй зүгһөө 5 миллион гаран түхэриг мүнгэ һомологдоо. Энэ верфь ерэхэ жэлһээ 200 шахуу спортивна суднануудые жэл соо бүтээн гаргадаг болохо юм.

Яхтануудые бүтээгшэд дүй дүршэлтэй мастернууд байхаһаа гадна, өөһэдөөшье яхтануудые бэрхээр жолоододог.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (Зүүн гарһаа) нэгэдэхи разрядай яхтсмен К. Сопп, спортын мастер А. Чучелов, верфиин ОТК-гэй начальник нэгэдэхи разрядай яхтсмен Э. Кузманов, мастер А. Ермилов гэгшэд бүтээн гаргагдаһан яхта хаража байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Барилгашадай бүхэсоюзна семинар дүршэлөө андалдаха зорилготойгоор нээгдээ

ЛЕНИНГРАД. (ТАСС). Барилгада индустриальна арга метод хэрэглэхэ дүй дүршэлөө андалдаха зорилготой бүхэсоюзна семинар октябриин 11-дэ хүдэлмэреэ эхилээ. СССР-эй барилгын министерство, СССР-эй барилгын промышленностиин научно-техническэ обществын центральна правлени Главленинградстройтой сугтаа энэ семинарые эмхидхээ. Москва, Ленинград, Владивосток, Иваново, Краснодар, Фрунзе, Архангельск, Одесса, мүн бусадшье городуудай барилгануудай инженернүүд, технигүүд болон новаторнууд семинарта хабаадалсана.

Семинар арбан үдэр үргэлжэлхэ юм.

Туйлай томо загаһан баригдаа

КЗЫЛ-ОРДА, (ТАСС). Түмэр замай Кзыл-Ординска ОРС-до Петровский гэдэгэй хүтэлбэрилдэг загаһашадай бригада Сыр-Дарьяда октябриин 13—14-нэй үдэрнүүдтэ 6 тонно шахуу загаһа баряа. Эдэ бригадын гэшүүдэй бариһан сом гэжэ загаһануудай зариманиинь 80 килограмм шахуу болоо.

Табан метр утатай сом гэжэ загаһые барихадаа загаһашад ехэхэн бэрхэшээлүүдтэй ушараа.

Калининградска областиин, тэрэшэлэн Польско арадай Республикын Ольштынска воеводствын ажалшад бэе бэедээ делегацинуудые эльгээлсэнэ. Түмэр замай «Вармия» гэжэ обществын футболистнууд болон яхтсменүүд һаяхан Польшоһоо Калининград ерээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: советскэ, польско яхтсменүүд урилдахаяа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Хитадай Коммунистическэ партиин Бүхэхитадай VIII съезд дээрэ нүхэр А. И. Микоянай хэлэһэн үгэ ном болгон хэблэгдэбэ

Хитадай Коммунистическэ партиин Бүхэхитадай VIII съезд дээрэ нүхэр А. И. Микоянай хэлэһэн үгые политическэ литературын гүрэнэй хэблэл ном болгон гаргаба.

Ном олон тиражтайгаар хэблэгдээ.

(ТАСС).

Николай Островскиин музейн шэнэ павильон баригдаба

СОЧИ. (ТАСС). Сочида, уранзохёолшо Н. Островскиин гэрэй дэргэдэ хоёр дабхар гоё һайхан байшан баригдаа. Байшангай нюур таладань иигэжэ бэшээтэй: «Н. Островскиин музей». Энэ байшан—музейн шэнэ павильон болохо юм.

Павильоной нэгэдэхи дабхартань Николай Островскиин нэрэмжэтэ хүүгэдэй городской библиотекэ байрлаба. Хоёрдохи дабхартань уужам һаруул дүрбэн зал бии. Коммунист-уранзохёолшо Николай Островскиин ажал-ябуулгые харуулһан зурагууд тэдэ залнуудта табяатай.

Сибириин симфоническа оркестр

НОВОСИБИРСК. (ТАСС). Новосибирскэ филармониин дэргэдэ симфоническа ехэ оркестр эмхидхэгдээ. Энэ оркестр түрүүшынгээ концертые Алтайн хизаарай Чесноковско районой таряа хуряалга ба тушаалгын түрүүшүүлдэ харуулаа. Гастрольда ерээд байһан СССР-эй арадай артист Э. Гилельс, РСФСР-эй габьяата артист К. Кондрашин концертдэ хабаадалсаа.

ЛЕНИНГРАД. Металлическа заводой паротурбинна цехын . коллектив шэнэ илалта туйлаба. 50 мянган киловатт хүсэтэй түрүүшын турбина туршагдажа дүүрээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «СВР-50-3» маркын шэнэ турбиные туршажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

КПСС-эй Хориин айкомдо, ажалшадай депутадуудай аймсоведэй гүйсэдкомдо

Гүрэндэ 153860 пүүд таряа тушааха, худалдаха түсэбөө дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан аймагай колхозникуудые, машинно-тракторна станцинуудай механизаторнуудые, хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые, партийна ба советскэ хүдэлмэрилэгшэдые, мүн аймагай бүхы ажалшадые КПСС-эй областной комитет, Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Совет амаршална.

Хориин аймагай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд ороһото культурануудай, хартаабхын һайн шанартай үрэһэ хүрэнгэ ойрын саг соо хаагаад, малай үбэлжэлгэдэ эмхитэй һайнаар бэлэдхээд, тэрээнээ амжалтатайгаар үнгэргэхэ, хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр үйлэдбэрилхэ тушаа КПСС-эй XX съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө саашадаашье эршэ зоригтойгоор ажаллаха бэзэ гэжэ КПСС-эй обком, республикын Министрнүүдэй Совет найдажа байһанаа мэдүүлнэ.

КПСС-эй обком. БМАССР-эй Министрнүүдэй Совет.

Таряа тушаалгые сүм дүүргэхэ

Мухаршэбэрэй аймагай Гашейн МТС-эй харьяата колхозуудаар манай газетын рейдовэ (шалгалтын) бригада тээсгэн ябахадаа, таряа хуряалга, тушаалга дээрэ горьтойхон дутагдалнуудай бии байһаниие элирүүлһэн байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо нилээд саг үнгэрбэ. Гэбэшье, МТС-эй харьяата колхозууд дутагдалнуудаа дары усадхажа, ажалай эмхидхэлые эрид һайжаруулжа шадаагүй.

Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 5443 гектар таряа хуряаха түсэбтэй байгаа. Энэ колхоз октябриин 5 болстор бүхы культурануудайнгаа хуряалгые дүүргэхэ аргатай һэн. Теэд эндэ үшөө ехэ таряан узууртаа байһаар.

Энэ гүнзэгы гээгдэлэй гол шалтагааниинь хадаа эндэ машина техникэ муугаар ашаглагдана, механизаторнууд, колхозникуудай ажалай бүтээсэ тон бага байна. Илангаяа тус МТС-эй 7-дохи тракторна бригадын хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд тохёолдоно.

Бригадын полинуудаар ябахада ёһотойл эмхигүй байдал харагдана, һүүлэй үдэрнүүдтэ 2 лафетнэ жатка, 2 комбайн биратай ажал хэбэгүй. Тракторист нүхэр К. Алексеевэй лафетнэ жаткын агрегат 2-дохи үдэрөө нормоёо дүүргэнгүй миин хэбтэнэ.

Ямар шалтагаанһаа нормоёо дүүргэжэ шаданагүйбта гэжэ машинист И. Леоновһоо асуухада «жаткымнай хедер хододоо эбдэрнэ» гэжэ харюусана. МТС-эй нүүдэл мастерской жаткануудые саг соонь заһабарилха хэрэгтэ биратай туһаламжа үзүүлнэгүй. Гадна, нүхэр Леоновой хадажа байһан полидо хэбтэшэһэн таряанай хахадынь миин узууртай үлэшэнэ. Колхозой мэргэжэлтэд энээниие һайса мэдэжэ байбашье, шанартайгаар хуряахын тулада тэмсэдэггүй, тансахан лэ таряагаа узуурһаань түргөөр һалгаахын, унагаахын түлөө оролдоно. Мүн тус бригада дээрэ нүхэр Х. Ивановой «С-4» комбайн жаткаар хадаһан таряа сохиходоо гээлтэ хоролто ехээр гаргана. Иигэжэ гээлтэ хоролто ехэтэйгээр таряа хуряажа байхада хэды шэнээн таряан газарта үлэжэ, колхоз хэды ехэ хохидолдо ороно гээшэб.

Гэхэ зуура, тус колхозой 6-дахи тарианажалай бригадада (бригадирынь С. Симухин) 200 гаран гектар тарян, тэрэ тоодо 100 гаран гектар шэниисэ хадагдаадүй. Колхозой болон бригадын хүтэлбэрилэгшэд механизаторнуудай хүдэлмэридэ туһалнагүй. Комбайнын агрегадуудта таряа зөөгшэд табигданагүй, тэдэнэй байра байдал һайжаруулха тушаа колхозой правлени хэмжээ абанагүй.

— Туһалхаяа ерэһээр 10 гаран үдэр болообди. Таряа зөөгшэд хүсэд табигданагүй. Хэды шэнээн таряа үдэртэ сохиһоноошье мэдэнэгүйбди. Бидэнэй хэжэ байһан хүдэлмэриие нэгэшье хүн хаража үзэнэгүй, — гэжэ Ехэ-Куналейн МТС-эй комбайнер нүхэр Ч. Минаев хөөрэнэ.

Тэрэшэлэн таряа хуряалгын хангалтагүйгөөр ябаһан дээрэһээ «Коммунизм» колхозой поли дээрэ 1000 шахуу гектар таряан хуряагдаагүй хэбтэнэ. Эртын культуранууд үни хада эдеэшэнхэй. Теэд колхозой правлениинхид овёс, зелёнко хуряалгада хамаг хүсэеэ табяад лэ, һайн таряагаа хуряангүй хойшонь татажа байна.

Жэшээлхэдэ, тус колхозой 4-дэхи таряанажалай бригада (бригадирынь А. Мурзин) 900-гаад гектар ороһо тарятай. Тэрэнэйнь 100 гаран гектар хара таряан, 70-аад гектар шэниисэ айража байна.

Гадна, колхозуудай тогууд дээрэ таряа сэбэрлэлгэ, хатаалга эмхигүй муугаар ябуулагдажа байна. Имагтал энэ шалтагаанһаа боложо таряа тушаалга, үрэһэ хүрэнгэ хаалга унжагайрна. Октябриин 9-нэй мэдээгээр тус МТС-эй харьяата колхозууд 25 мянган центнерэй орондо оройдоол 17 мянган центнер таряа гүрэндэ тушаагаа. Гүрэндэ тушаахаар таряатай байгаад, тэрэнээ хуряангүй, гэмтээжэ, ехэнхиинь хосороожо байһан хүтэлбэрилэгшэд юу хэжэ, юун тухай бодожо ябадаг юм?

Колхозуудай тогууд дээрэхи ажал бүхэли сүүдхэ соо эмхидхэгдэнэгүй. «Гигант» колхоз 20 гаран мянган центнер таряанайнгаа оройдоол 4600 центнерыень сэбэрлэжэ тушаагаа, 6200 гаран центнер үрэһэ хүрэнгэ хаагаа. Илангаяа Дунда складай, 2-дохи, 3-дахи бригадын тогууд дээрэ таряан ехэ хэбтэнэ. Таряа сэбэрлэхэ хүнүүдэй үсөөн табигдаһан дээрэһээ таряа сэбэрлэдэг машинанууд миин байна. Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхозой 6-дахи таряанажалай бригадада, «Коммунизм» колхозой Дунда складай тогууд дээрэ иимэ байдал үзэгдэнэ.

Гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө дүүргэээгүй аад, ехэ таряагаа узууртань байлгажа, овёс зелёнко хуряалгада бүхы хүсэеэ табяад байһаниие партиин Мухаршэбэрэй айком мэдэжэ байгаад, зохихо хэмжээ абанагүй.

Т. Гармаев.
манай корреспондент.

Шэнэ ургасын таряа ажалта үдэртөө хубаана

«Красный пахарь» колхозой гэшүүд Түнхэнэй МТС-эй механизаторнуудтай хамта мүнөө жэл үндэр ургаса хуряаба. Комбайнернууд Семен Подгорный, Андрей Аносов, Ехэ-Куналейн МТС-эй комбайнер Елуп Гребенщиков гэгшэд 1033 га талмайн гектар бүриһөө 15,6 центнер, тэрэ тоодо 501 га шэниисын га бүриһөө 20,6 центнер ургаса хуряаба. Илангаяа нүхэр Шехинэй хүтэлбэрилдэг нэгэдэхи бригадада 49 га таряанай га бүриһөө 27,7 центнер, мүн бусадшье бригадануудта энээнһээ дутахагүй ургаса абтаһан байна.

Тус колхоз гүрэндэ уялгата ёһоор таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргээд, мүнөө гүрэндэ таряа худалдаһаар. Мүн һаяшаг колхозникууд ажалта үдэртөө шэнэ ургасын түрүүшын аванс— ажалта үдэр бүхэндэ 2 килограмм таряа абаба.

Вл. Наумов.

Афганистанай Премьер-Министр Мухаммед Даудай СССР-тэ ерэхэ болоһон тухай

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев 1955 оной декабрьда Афганистан ошоод байха үедөө Афганистанай Премьер-Министр, Үндэр Дээдэ тушаалта Мухаммед Даудай таатай зохид саг оложо, Советскэ Союз ерэхыень Советскэ правительствын үмэнэһөө уряа гэжэ мэдээсэгдээ һэн. Мухаммед Дауд энэ уряалыень хүлеэн абаад, 1956 ондо СССР-тэ ерэхэ зүбшөөлөө үгэһэн байгаа.

Һүүлдэ хэлсээ хэгдэһэнэй эсэстэ, Афганистанай Премьер-Министр Мухаммед Дауд, тэрээниие үдэшэжэ ерэхэ хүнүүд 1956 оной октябриин 16-да ерэхэ болоһон байгаа.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Тоогой хойноһоо намнахагүй

Зэдын аймагай Борьёогой сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэдэ арбаад жэл агитатораар хүдэлмэрилнэб. Олоной дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха гээшэ тон харюусалгатай, хүндэтэйшье хэрэг болоно. Тиимэһээ, партийна эхин организациин үгэһэн энэ даалгабарие һайнаар дүүргэхын тула ехэхэн оролдолго гарганаб.

Өөрынгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл тухай хөөрэхэ гээ бол иимэ байна. Шадаал һаа олон хүниие суглуулжа, тоогой талаар олон хөөрэлдөө хэхэ гэжэ түрүүшээр оролдодог һэм. Тэрэ үедэ олон лэ хөөрэлдөө хэһэн агитатор һайн гэжэ партийна организаци тоолодог байгаа. Теэд, хөөрэлдөө ямар туһа, үрэ үгэнэб гэжэ хэншье һонирходоггүй һэн. Тиимэһээ, бишье тэрээндэ анхаралаа табидаггүй байгааб. Һарын дүүрэхэдэ, тэды хөөрэлдөө үнгэргөөб гэһэн мэдээ парторганизациин секретарьта үгөөд, һанаагаа амардаг һэмди.

Хөөрэлдөөнэймнай темэшье юрэнхы байгаа. Фермын, колхозой ажабайдалтай холбогдодоггүй дээрэһээн малшадые ехээр һонирхуулдаггүй, тиигэд гээд лэ үнгэрдэг бэлэй. Гадна, би өөрөөшье малшадай ажалтай танилсаха, дүй дүршэлыень мэдэжэ, олоной дунда дэлгэрүүлхэ гэжэ оролдодоггүй һэм.

Эдэ бүгэдэһөө боложо, хөөрэлдөөмнай ажал хүдэлмэридэ нүлөөлдэггүй, тодорхой туһаламжа үзүүлдэггүй байгаа.

Политическэ ойлгууламжын хүдэлмэридэхи дутуу дунданууды дары усадхаха, ажабайдалтай нягта холбоотойгоор агитаци хэхэ шухала гэжэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съезд заажан байна. Энэ заабарие хүтэлбэри болгон, хүдэлмэриингөө арга оньһые шэнэдхэжэ, фермын хүдэлмэритэй нягта холбоотойгоор ябуулха гэжэ оролдоноб. Энээниие туйлахын тула фермэдэ ходо ерэжэ, малшадтай хөөрэлдэдэг, тэдэнэй амжалтануудые, дутуу дундануудые мэдэжэ абадаг болонхойб. Хөөрэлдөө хэхэдээ дан олон хүниие суглуулха гэжэ оролдоногүйб, заримдаа хэдэхэншье колхознигуудтай хөөрэлдэдэгби. Игэжэ малшадай тус тустайнь хөөрэлдэхэдэ һонирходог, өөһэдынгөө һанал бодолые агитатортаа сэхэ хэлэжэ үгэдэг байна.

Манай һаалишад өөһэд хоорондоо мүрысэнэ. Тэрэнэй дүнгүүдые арбан хоног бүри гаргадагбди. Эдэ дүнгүүдээр үйлэдбэриин зүблөө зарладагбди. Хэнэй түрүүлжэ, хэнэй хожомдожо ябаһые тэндэ хэлэжэ үгэдэг, дутуу дундануудыень элирүүлжэ, усадхаха хэмжээнүүдые абанабди. Мүн түрүүшүүлэй дүй дүршэл тухай дэлгэрэнгыгээр хэлсэгдэдэг. «Дайшалхы хуудаһанда» тодорхойгоор бэшэгдэдэг.

Ойлгууламжын хүдэлмэреэ ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулжа, мүрысөөнэй дүнгүүдые саг сагтань согсолон гаргажа байхада, ажал хүдэлмэридэ туһатай байдаг, амжалтанууд туйлагдадаг гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Ажахын үнгэрөөшэ жэлдэ манай һаалишад 2—3 дахин ехэ һү һаагаа. Һаалишан П. Ванданова нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 1750 литр һү һаажа, колхоз соогоо түрүү һуури эзэлээ. Һаалишад Л. Лубсанова, Ц.-Х. Митыпова 1540—1700 литр һү һаажа абаба. Эдэнэр нёдондо жэл арайхан гэжэ 500—600-гаад литр һү үнеэн бүриһөө һааһан юм.

Энэ жэлэй июнь һара соо манай колхоздо комплексно бригаданууд эмхидхэгдээ бэлэй. Тэрэ сагһаа хойшо нэгэдэхи бригада намда даалгагданхай. Бригададамнай һүнэй-товарна фермэһээ гадна, хонидой отаранууд ороно. Тиимэһээ хонишодойшье дунда ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулнаб. Тэдэнэр энэ жэл ехэхэн амжалта туйлаа. Нооһо хайшалжа абаха түсэбөө үлүүлэн дүүргээд, түсэбһөө гадуур 37 мянган түхэригэй олзо доход оруулаа. 1-дэхи комплексно бригадамнай малай үбэлжэлгэдэ бэлдэжэ байнхай.

Бидэ агитаторнуудай хүдэлмэридэ колхозой партийна эхин организаци хододоо туһалдаг. Үе үе болоод агитаторнуудай семинар зарлагдажа, бидэнэй тоосоое дууладаг, ямар темээр хөөрэлдөө хэхыемнай заажа үгэдэг. Семинар дээрэ өөһэдынгөө дүй дүршэл тухай хэлсэдэгбди.

Гэхэ зуура, минии хүдэлмэридэ дутуу дунданууд олон бии. Хэхэ хөөрэлдөөндөө заримдаа һайн бэлдэжэ шаданагүйб. Тиимэһээ тэрэмни һонирхолгүйгөөр үнгэрнэ. Харуулан ойлгуулха зүйлнүүд дутамагаар хэрэглэгдэнэ. Эдэ дутуу дундануудаа дары усадхаха зорилго табинхайб.

Ц. Сагалеев, Зэдын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой № 1-дэхи комплексно бригадын агитатор.

Ц. ДОНДОКОВА.

Хүгшэн эжы

Хүгжэм замхаад
гэр соо хон жэн,
Хүгшэн эжы
хүнжэлдөө хурхирна.
Зүүдэн соогоо:
«Хүүгэмни»,—гэжэ
Зүрхэ сэдьхэлһээн
иамаяа энхэрнэ.
Тэбхэр арбан табан
жэл үнгэрөө,
Тэрэ үедэ
һургуулида орооб.
«Номоо үзэхэм,
даалгабаряа дүүргэхээ.
Намда, юрэдөө
һаалта бү хээрэйт»,
Шангахан захяа
хүгшэн эжыдээ хэлэнхэй,
Шагаажа гарахаб
«Үзэглэлөө» нээгээд,
Захяаем мартаад,
эжэлэнгүй досоогоо,
Зобожо эхилхэ
һанаа үнөөгөө.
«Ашахамни,
ерэжэ,
хөөрэһэн һү уу даа.
Амтатайгаар аарса
шамдаа халаагааб.
Хашархадаа һананаб:
«Яаһан хүгшэм даа»
Харин хожомынь ойлгоод,
халаглааб...
Одо мүшэтэ
үбэлэй үдэшэлэн
Оймһо
нооһоор оёжо һуухадань,
«Үльгэр хэлсэл даа,
һөөе» — гээд,
Үбдэгыень налахаб,
дороһоонь гэтээд.
Үльгэрөө эхилхэ
хоолойгоо заһаад:
Үргэһөөш хүрэнгүй,
зэһэнэм шагнахаар.

Залуу наһандаа
ядарал үзэһэнөө
заримдаа хөөрэхэ,
духыем үнэдөөд,
мээхэйрэн,
Хадамайхиһаа
эсэгындээ
айлшаар ерэхэдээ,
Хоймортоо гарадаггүй
байһыень гайхахаб ехээр.
Тэрэ сагай
эхэнэрнүүд эрхэгүй бэлэй.
Тэрэ сагта
түрөөгүй золтойш, ашамни
Амидыдаа
өөрөөш зол үзөөб,—
гэжэ хэлээд,
Абяагүй болон
Ленинэй зураг харагша һэн.

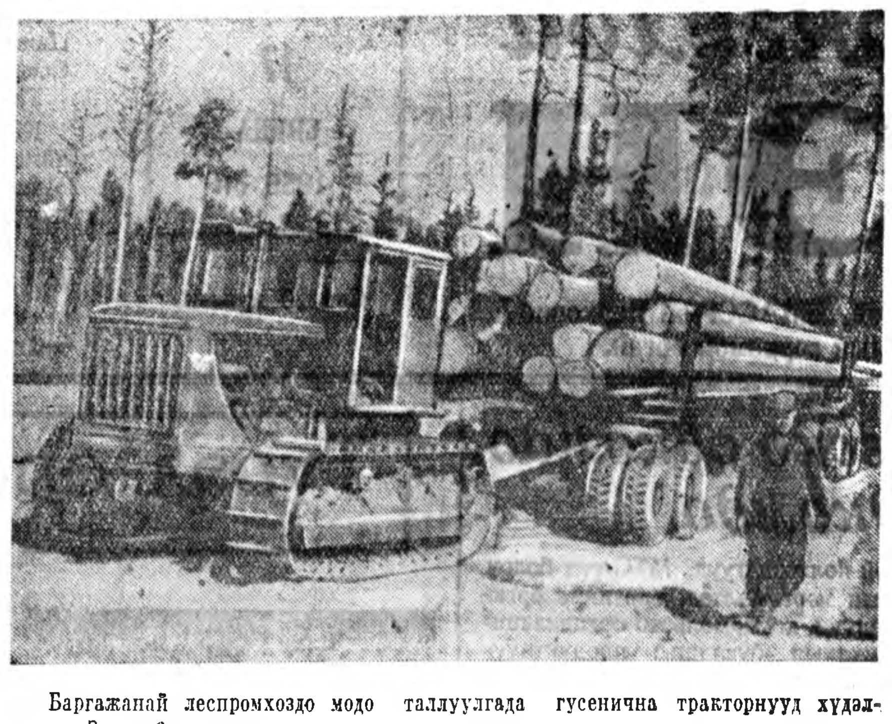

Баргажанай леспромхоздо модо таллуулгада гусеничнэ тракторнууд хүдэлгэгдэнэ. Энээнэй ашаар ямаршье сагта модон таллуулагдана.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гусеничнэ трактораар модо таллуулга.

Ф. Сорокиной фото.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГТА

ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Һүүлэй хоёр жэлэй туршада аймагай центр Турунтаево тосхондо ехэ барилга хэгдэнэ. Энэ жэлдэ хоёр байратай 2 гэр баригдажа, ашаглалгада үгтэбэ. Һаяар үшөө хоёр гэр баригдажа дүүрэхэнь. Тиихэдэ райтопой хүдэлмэришэд 4 байратай гэр барижа тушаахань. «Лесохимик» артель байрын гэр барижа эхилбэ. Мүн олон албахаагшад өөр өөртөө гэрнүүдые барижа ороһон байна.

ТҮСЭБҺӨӨ ГАДУУР ПРОДУКЦИ ҮГЭБЭ

«Знамя победы» гэжэ аймагай гаазетын типографиин коллектив 1956 оной үйлэдбэриин түсэбые амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Энэ коллектив 10 һарынгаа түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ. Продукци үйлэдбэрилэн гаргаха сентябриин түсэб 110 процент дүүргэгдээ. Мүнөө тэдэнэр 2500 түхэригэй продукци түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилэн гаргаа. Агуухэ Октябриин һайндэрэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсохо зуураа, типографиин хүдэлмэрилэгшэд продукци үйлэдбэрилэн гаргаха жэлэйнгээ түсэбые ноябриин һайндэр болотор дүүргэхээр шиидэнхэй.

ТҮРЭЛ ПРАВИТЕЛЬСТВОДАА БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭ

Аймагай социальна тэдхэмжын таһаг гүрэнэй пенси тухай шэнэ Хуулитай тааралдуулан пенси абадаг хүнүүдэй хэрэгүүдые хаража дүүргэбэ. Шэнэ Хуулиин ёһоор олонхи пенсионернүүд ехэ тэдхэмжэ абаха болоо. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай инвалид М. А. Родионов 36 түхэриг абадаг байгаа һаа, 250 түхэриг абаха болоо. Ажалай инвалид Козин 96 түхэригтэй орондо 450 түхэриг абаха болобо. Пенси абагшад советскэ хүн бүхэн тухай халуун анхарал хандуулжа байһанайнь түлөө түрэл правительстводаа халуун баясхалан хүргэнэ.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ВЫСТАВКЭҺЭЭ БУСАБА

Һаяхан «Заветы Ильича» колхозой һүнэй-товарна фермын хэдэн хүдэлмэрилэгшэд Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ ошожо ерэбэ. Выставкэдэ хабаадалсаха эрхэтэй болоһон энэ фермэ 200 үнеэ һааха электроагрегат шан болгон абаха болоо. Фермын эрхим һаалишан Зинаида Ивановна Темникова бага мүнгэн медаляар, оёдолой машинаар шагнагдаһан байна. Мүн фермые даагша Я. И. Вершинин шанда хүртэлсэһэн юм. Үнгэрэгшэ ажахын жэлэй дүнгүүдээр тус фермэ мүн 1957 оной выставкэдэ хабаадалсаха эрхэтэй болобо. Энэ фермынхид ажахын шэнэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 2100 литр һү һааха уялга абанхай.

Г. Ильин.

СССР-эй Наукануудай академиин хамтын сугл... болоо

Академик А. Н. Несме... Наукануудай академи... президентээр дахин һунгагдаба

СССР-эй Наукануудай ака... ээлжээтэ хамтын суглаан М... гай эрдэмтэдэй байшанда окт... 13-да болоо. А. Н. Несмеяно... лөөлэлгын болзорой дүүрэһэн... шарамдуулан Наукануудай ... миин президентые һунгалга... суглаан зорюулагдаа.

Наукануудай академиин ... президент академик К. В. Ос... тянов түрүүлэгшээр һууха ... академик А. В. Топчиевта үг... Академик Топчиев Наукануу... демиин президиумэй үмэнэһ... хэлэһэн байна.

Академик А. Н. Несмеяно... гэрһэн табан жэлэй турша ... дэмтэдэй этигэл найдабари... рюулжа шадаа гэжэ ака... А. В. Топчиев заагаа. Наук... академиин президиум бүхы ... таһагуудай шиидхэбэринүү... ража үзөөд, А. Н. Несме... удаадахи табанжэлдэ дахин ... хыень Академиин хамтын су... да һайшаагаа гэжэ тэрэ ма...

Наукануудай академиин ... мигууд болон гэшүүн-корреспо... нуудэй партгруппын түлөө... В. П. Волгин партгруппын ш... бэрие уншажа үгөө. Наука... академиин президентын туш... А. Н. Несмеяновай кандида... һайшаан дурадхаха гэжэ ш... бэри соонь хэлэгдэнэ. А. Н. Не... нов эрдэмтэдэй дунда ехэ хү... болонхой, научно-эмхидхэлэй ... мэриин ехэ дүй дүршэлтэй ... политическэ, научна эрдэм м... лынь угаа ехэ болонхой гэжэ ... Волгин заагаа.

Нюуса голосованиин бол... академик Александр Никол... Несмеянов СССР-эй Наукан... академиин президентээр дахи... тагдаа.

(Т...

27 мянган хүн газе... журналнуудые тараана

СССР-тэ 1957 ондо хэбл... газетэ, журналнуудые Москв... хижа эхилбэ. Предприяти... барилганууд, эмхи зургаану... лон һургуулинуудта 27 мянг... газетэ, журналнуудые захиюл... дэлмэри эмхидхэнэ.

Октябриин хоёрдохи арба... ногто почтын таһагууд ... столицын союзпечатьдахи ... киоскнуудта захил абтаха ба...

Түнхэнһөө ерэһэн бэшэг

МАЛАА ХОЛЫН БЭЛШЭЭРИДЭ ТАРГАЛУУЛНА

Түнхэнэй аймагай колхозууд сабшалан таряалангай нилээд һайн газартай байбашье, малай бэлшээреэр хомор юм. Тиимэһээ аймагай партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органууд, мүн колхозуудай правлени болон парторганизацинууд бэлшээриин газарые үргэдхэхэ, ургасыень дээшэлүүлхэ, малаа олоор бэлшээн таргалуулжа, гүрэндэ тарган мяха, һайн шанартай арһа ехээр тушааха хэрэгтэ ехэ анхарал табидаг байна.

Бэлшээриин газарые үргэдхэжэ, эбэртэ бодо малые бэлшээн таргалуулха тушаа һүүлэй хоёр, гурбан жэлнүүдтэ нилээд ехэ юумэ хэгдэнэ. Аймагай олохон колхозууд зундаа таргалуулха малаа холын бэлшээридэ абаашажа адуулдаг болонхой.

Эбэртэ бодо малые хээрэ холуур бэлшээжэ таргалуулхадаа «Путь Ленина» колхозой малшад нилээд ехэ дүршэлтэй болоһон байна. Колхозой эбэртэ бодо малынь схэнхидээ нютагай үүлтэртэй дээрэһээ хээрэ, ой тайга руу абаашажа, бүхэли зундаа бэлшээхэдэ горьтойхоноор таргалдаг, мяханиинь арбин, арһаниинь зузаан болодог байна. Гадна малаа тайгада гаргажа, бэлшээн таргалуулхада тон багахан гаргаша гарадаг байһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Колхозой малшад бэлшээн таргалуулха малаа Үргэдэй гэжэ газарта абаашадаг заншалтай. 13 жэлэй саада тээ колхоз түрүүшынхеэ Үргэдэйдэ малаа гаргаһан байгаа. Тэрэ гэһэнһээ хойшо жэл бүри залуу малаа — хашараг буруунуудаа, гунан сарнуудаа тэндэ гаргана.

1953 ондо колхозой гэшүүд нийтынгээ ажахые, тэрэ тоодо малажалаа эрид хүгжөөхэ тухай хэмжээ ябуулгануудые хараалхадаа Үргэдэйдэ бүри олон толгой мал гаргадаг боложо, гүрэндөө тарган мяха ехээр тушаадаг болохоор хараалһан юм. Тэрэ жэлһээ хойшо Үргэдэйдэ буруунһаа эхилээд, хашарагууд, гунжан, сарнууд, һубай үхэрнүүд, адуу морид урданайхиһаа холо олоор гаргагдадаг болонхой.

Үргэдэй гэжэ газар «Путь Ленина» колхозой оршодог Жэлһэг нютагһаа урагшаа зуугаад модоной газарта юм. Тэндэнь Зуун Мүрии гэжэ гол урдадаг. Энэ гол руу хэдэ хэдэн багаханууд гол горхонууд жалга жабаагаар урдан ородог. Тэдэ жалганууд соогуур, мүн тэндэхи хада уулын ара үбэр талаар хээрын ногоон һайн гарадаг, зундаа ехэ һэрюун байхаһаа гадна, илааһа боргооһон хомор байдаг. Эгээл иимэһээ эндэ мал бэлшээжэ таргалуулхада ехэ таарамжатай юм.

Үнгэрэгшэ үбэл, мүн хабартаа колхозой правлени хээрын бэлшээриие үргэдхэхэ, газар уһыень сэбэрлэхэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна. Үшөө үбэл байхада, Зуун Мүрин голой ондолитожо, шаргын харгын гарамсаар колхоз 30 мори шаргада хэдэн тонно тэжээлэй дабһа үргэдэйдэ абаашуулһан байгаа. Тиигээд хабар, саһанай хайламсаар колхозой правлени Шадранай Цыденов Бадарша Сагалуев хоёрые Үргэдэйһөө бүри сааша эльгээжэ, бэлшээриин газарай шугы бургааһые сэбэрлүүлэн галдуулһан байна. Тэдэ хоёр бүхэли һара соо тэндэ хүдэлжэ, Хүдүү, Ухаа гол, Ямаата, Шэбээтэ, Ондолито, Һадаригта болон бусад хүндыгөөр ябажа, шэнэ бэлшээри олоһон, шугы бургааһыень сэбэрлэһэн байгаа.

Хээрын бэлшээридэ малаа гаргахын урда тээ толгой бүхэнэй шэгнүүрые хэмжэһэн, тамгалһан, наһа наһаарнь гүүртэ болгон һалгааһан юм. Хүбшэ тайга соо бэлшээхэ малые дан олоор бүридүүлжэ гүүртэ болгоходо муу байһан дээрэһээ, гүүртэ бүхэндэ 120-һоо 160 хүрэтэр толгой мал табигдаа. Гүүртэ бүхэниие 2—3 хүн даажа гараһан байна.

Энэ жэлдэ хамта дээрээ 1040 толгой эбэртэ бодо мал, 200 толгой адуун хээрын бэлшээридэ гаргагдаа. Эгээн түрүүн Санжа Манзаракшеевэй даадаг гүүртэ июниин 10-да хүбшэдэ гаргагдаһан байгаа. Гүүртын малшад — Санжа Манзаракшеев, Шагдыр Пашинов, Виктор Пашинов гэгшэд тугаллаагүй 127 толгой гунжадые абажа гараа һэн. Гунжан бүхэнэй амидын шэгнүүр хээрэ гарахадаа дунда зэргээр 2, 25 центнер байһан юм. Тэдэнэй гүүртэ эгээн саана, Хүдүү гэжэ хүндыдэ байрлаһан байна. Мүн эндэнь Молон Ошоровой даадаг 114 толгой гунжаһаа бүридхэгдэһэн гүүртэ байрлаа. Мүн Ямаата, Шэбээтэ, Ондолито, Нуратай жалга, Һадаригта, Ухаа гол гэжэ хүндынүүдтэ нэгэ нэгэ гүүртэнүүд байрлаа.

Эдэ хүндынүүд хэдэ хэдэн багаханууд һужаа, жалгатай юм. Жалга бүхэниинь багахан горхотой. Тиимэһээ малшад 5—6 хоног соо нэгэ жалгада малаа харууһалаад, удаадахи 5—6 хоногтоо ондоо жалгада малаа таргадаг байгаа. Тэндээ 5—6 хоног соо малаа адуулаад, дахин ондоо жалга руу гаргажа бэлшээдэг. Иигэжэ ногоогоор һайн жалга һужаануудаа бултыень урилан малаа бэлшээгээд, эгээн түрүүн бэлшээһэн жалгадаа малаа дахин асардаг байба. Эндэнь хэдэн хоногой туршада мал ябаагүй, ногоониинь һайса ургашоод байдаг һэн.

Хээрын ногоондо ябаһан мал хирэ хирэ болоод лэ хужар эдихэеэ һанадаг. Тиимэ хадань малшад 4—5 хоноод лэ малдаа дабһа адхажа, хужар долёолгодог байна.

Малай харууһа эдеэлүүлгэ иигэжэ эмхидхэгдэдэг байба: үглөөнэй 7 часта малаа бэлшээридэ гаргаад, үдэрэй халуунда 2—3 час соо амаруулдаг. Үдэһөө хойшо һэрюуншэг боломсоор малаа дахин хэбтэриһээ бодхоожо бэлшээдэг. Тиигээд үдэшын 11—12 час болотор малаа бэлшээгээд, отогойнгоо газаа асардаг. Тиимэһээ сүүдхын ехэнхи хугасаа соо мал бэлшээридэ ябадаг байна.

Һүниин 12 часһаа үглөөнэй 7 час болотор малаа амаруулдаг байгаа. Үдэр соо һайнаар эдеэлһэн мал һүниндөө хибэдэһээ хибэжэ, эдиһэн юумэеэ шэнгээнэ. Энээнэй ашаар мал түргэн мяхажажа, таргална. Жэшээнь, июнь һара соо хээрын бэлшээридэ гаргахадаа 2 центнер шэгнүүритэй байһан залуу мал мүнөө бэлшээриһээ бусахадаа 3 центнерһээ дээшэ болоһон байна.

Колхозой эрхим малшан Доржи Жарбаевай адуулһан 163 толгой гунжад ехэ тарганууд, хүшэ тамир һайнтай бусажа ерээ. Нүхэр Д. Жарбаев арба гаран жэл соо ходо хээрын бэлшээридэ мал адуулалсахаяа гаралсадаг, ехэ дүй дүршэлтэй малшан болонхой. 1953 ондо нүхэр Жарбаев нүхэртэйгөө, нэгэ хүбүүтэеэ хамта гүүртэ даажа абаад, Үргэдэйдэ гаралсаһан байгаа. Малаа һайнаар харууһалжа, ехээр таргалуулһан ба гарзагүйгөөр бусаажа тушааһанайнгаа түлөө, нэмэлтэ түлбэри болгон 20 шахуу центнер мяха, ажалта үдэртөө арба гаран центнер таряа, мүн бусадшье продуктнуудые абаа һэн. Мүн нёдондо жэл малшан Жарбаевай бүлэ малаа һайса харууһалһан ба таргалуулһанай түлөө 9 центнер мяха колхозһоо абаа һэн.

Мүнөө жэл нүхэр Д. Жарбаев баһал урагшатай һайнаар ябажа ерэнхэй. Тэрээнтэй хамта гаралсаһан малшад Бальжи Будаев, Бадарша Романов гэгшэд даажа абаһан гунжадаа Ухаа гол гэжэ ехэ хүндыдэ адуулһан байна. Тэндэнь уһа ногоон элбэг байжа, гунжадынь һайса таргалаа.

Мүн Шэбээтэ, Ондолито, Нуратай жалга, Һадаригта гэжэ хүндынүүд соогуур байжа ерэһэн мал һайнаар таргалһан, мяхажаһан байна. Хээрын бэлшээридэ гаргагдаһан малай толгой бүхэн сүүдхэ бүри 700—800 граммаар, зарим гүүртын мал 500—600 граммаар нэмээ. Илангаяа залуу мал — хашараг, бурууд һайса таргалжа, бэеэ хүсэжэ ерээ.

Иигэжэ энэ колхоз 1040 толгой малаа хээрын бэлшээридэ харууһалжа, тон багахан гаргашатайгаар 900 холо гаран центнер мяха нэмээжэ абаба. Колхоз гүрэндэ уялгата ёһоор мяха тушааха түсэбөө үни хада дүүргэнхэй. Мүнөө жэлдэ колхоз 400 гаран центнер мяха түсэбһөө гадуур гүрэндөө тушааха юм.

Хээрын бэлшээридэ мал адуулалсахаар гараһан колхознигууд булта һайн ябажа ерээ. Колхозой парторганизациин дурадхалаар Үргэдэйдэ гаралсаһан партбюрогой гэшүүн нүхэр С. Манзаракшеев, коммунистнууд нүхэд Г. Манзаракшеев, О. Саханов, Л. Тонтоев гэгшэд даажа абаһан малаа гарзалуулангүй, бултыень һайнаар таргалуулһан байна. Мүн 71 наһатай үбгэн Сосор Хуриганов, 62 наһатай үбгэн Лопсон Тонтоев гэгшэдэй оролдосотой ажалые тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тэдэнэр үндэр наһатайшье һаа, даажа абаһан адууһа малаа гарзалуулангүй, таргалуулаад холын бэлшээриһээ ерэбэ.

Эбэртэ бодо малаа хээрэ холо абаашажа, бэлшээн таргалуулдаг энэ колхозой дүй дүршэл һайшаалтай байна. Колхоз саашадаашье энэ заншалаа орхингүй, улам үргэдхэхөөр хараална. Зүгөөр Түнхэнэй аймагта хээрын бэлшээриие улам үргэдхэжэ, малаа һайса таргалуулан, гүрэндэ тарган мяха ехээр тушаадаг болохо талаар хэмгүй ехэ арга боломжо бии гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Хэрбээ Үргэдэйһээ саашаа Зуун Мүрин голые үгсэн бүхы хүндынүүдые һайса шэнжэлжэ үзөөд, сэбэрлэбэл бэлшээри хэхээр угаа ехэ газар бии юм.

Теэд малые бэлшээжэ тарг... ха иимэ арга боломжонуудай ... хүрэтэр һайса шэнжэлэгдээгүй ... һаниинь гэмшэлтэй. Тэндэхи ... шээриин газарнуудые һайнаа... жэлжэ үзэхэ зорилгоор респу... Хүдөө ажахын министерство ... гай хүдөө ажахын мэргэжэл... хамта тусхай бригада эмхидх... гэдэйһөө бүри саашаа эльгээб... тэй юумэ хэхэ байгаа гэжэ һа... на. Тиигээд мал байлгажа бо... газартань малшадай байха гэр ... бариха хэрэгтэй. Һайн байраг... рэһээ «Путь Ленина» колхо... рим һаалишад үбэлжөөндөө ... эртэ абажа ерээ. Юуб гэхэдэ ... хада уулын жалга соогуур эрт... тэржэ, саһа хаядаг бшуу. ... иимэһээ энэ жэлдэ Һадаригта ... жалгада адууһаа байлгаһан ... Д. Пашинов аяар сентябриин ... малаа бусаажа асараа. Хэрбэ... байрын байгаа һаа, эндэ 4 һа... хуу саг соо, сентябриин 25 хү... малаа байлгажа боломоор ... бшуу.

Тиимэһээ жалга бүхэн соо ... һайн гэр бариад, үбэл, шаргы... гыгаар тэндээ шэрэм пеэшэн... абаашажа табихада угаа һай... гаа.

— Хээрэ ходо бороо оро... даг хадаа хубсаһаа хатаахад... рэм пеэшэн ехэл таарамжата... ха,—гэжэ малшан С. Манзар... хэлэнэ.

Мүн зундаа хээрэ байһан м... дые хүнһэ хоолоор, газетэ, ж... нуудаар хаһа саг соонь та... лангүй хангажа байха тушаа ... зой правленинүүд бодожо үзэ... гэтэй.

Эдэ болон бусад шухала а... нуудые һайнаар шиидхэжэ, ... нэй аймагай эрхэ байдалла ... тарган мяха ехээр абадаг ... таарамжатай арга боломжые ... хэрэглэхэ гээшэ угаа ехэ ү... нартай хэрэг мүн.

Б. ШАТО...

„Агитаторай блокнодой" ээлжээтэ номер

КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» ээлжээтэ номер хэблэлһээ гараба. Хөөрэлдөө хэхэдэ туһаламжа болгон «Гүрэнэй түсэб— предприяти бүхэндэ хуулиин шанартай юм» гэһэн нүхэр Можиной статья хэблэгдэнэ.

Модо бэлэдхэлгэ дээрэ хүдэлмэриин түрүү аргые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ тушаа нүхэр В. Кузнецовой статья соо хэлэгдэнэ.

«Түрүүшүүлэй дүй дүршэл» гэһэн бүлэгтэ Ториин аймагай «Улаан Бургалтай» колхозой түрүүлэгшэ Р. Яковлевай «Малнай дулаан байрада байха» гэһэн статья толилогдоно. Мүн энэ бүлэгтэ Кяхтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой мал адуулагша нүхэр Д. Чимбеевэй малые тобир тарганаар үбэлэй байрада оруулха асуудалаар статья тунхаглагдана.

Мүрысөө эмхидхэхэдэ агитаторнуудай уялга тухай нүхэр Ц. Митыпозэй статья соо хэлэгдэнэ.

«Капиталистическэ оронуудай ажалшадай өөһэдынгөө эрхын түлөө тэмсэжэ байһан тушаа нүхэр В. Родионов блокнодто бэшэнэ.

Капиталистическэ оронуудай коммунистическэ, хүдэлмэришэнэй партинууд тухай үнэмшэлгэ «Агитаторай блокнодто» үгтэнэ.

Эндэшье—задагай, тэндэшье—зайдан

...хтын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгэдэ мууса бэлэдхэнэ

...ын малажалые хүгжөөхэ, тэ...шаг шэмые дээшэлүүлхэ хэ...хтын аймагай Ленинэй нэ...колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр ...ев) үнгэрэгшэ жэлэй хуга...рим тэды амжалта туйлаа.

...жэлнүүдтэ орходоо һү һаал...дахин шахуу дээшэлүүлэг...та дээрээ 270 мянган литр ...һаагдаа. Түрүү һаалишад ...Ванчикова, Дулма Жигмы...Любовь Волкова, Дугар Сан...Хандажап Цыбденова тус ...шэн бүриһөөн 1542—1582 ...һааба.

...ажалһаа, гахай үсхэбэрил...лэдгүй ехэ олзо доход оро...оо.

...бүгэдэ яажа туйлагданаб гэ...бэлэй сагта адууһа малынь ...хүрэхэ үбһэ тэжээлээр, ду...ануудаар хангагдаһан, мүн ...гань һайжаруулагдаһан ...Мүнөө жэлдэ 11 мянган цент...үүн тэжээл бэлэдхэгдээ, 1700 ...лос дарагдаа. Мүн зелёнко ...жа байна.

...й хамта энэ колхоз малай ...лгэдэ һайнаар бэлдэжэ бай... аргагүй. Фермэ, гүүртэ бо...ануудые даагшад энэ шуха...тэ гүйсэд анхаралаа табина...рэй, хониной ба бусад бай... заһабарилагдаха ёһотой аад, ...рэтэр юуншье хэгдэнэгүй.

Жэшээнь, Усть-Киранда байдаг хониной отарын байрань задагай зайдан, ханань забһартай, досоогоо хахад метр шахуу зузаан шэбхэтэй. Хурьгадай байрануудай таһалганууд, кормушканууд һандархай, үүдэгүй, шэбхэнь сэбэрлэгдээгүй байһаар.

Нүхэр Чернояровай даадаг һүнэй-товарна фермэ мүн иимэшүү байдалтай. Эндэхи тугалай байра хэдыдэхи жэлээ хүсэд хушагданагүй, мүнөөшье болотор сэбэрлэгдээгүй. Энэ байра шэнэ газарта нүүлгэгдэхэ юм,—гэжэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд шалтана.

Нүхэр Ипатовай даадаг гахайн фермэдэ 100-гаад гахай тоологдоно. Үбэлэй һайн байрагүй дээрэһээ зунайнгаа байрада зуһаха юм.

Киранай, (бригадир Осеев) Баруунай (бригадир Чимбеев) комплексно бригадануудай малай байранууд заһабарилагданагүй.

Мүн малшадай байра байдалые, ажаһуудалые һайжаруулхын тула колхозой правлени анхаралаа табинагүй. Байрын гэрнүүд үбэлжэлгэдэ бэлэдхэгдээгүй. Улаан булан, культбазанууд эмхидхэгдээгүй байһаар.

Эдэ бүхы дутуу дундануудаа дары усадхажа, колхозой правлени, парторганизаци малайнгаа үбэлжэлгэ һайнаар бэлэдхэхэ зэргэтэй.

К. Петелин.

Сатирын булан

Мухар нюдаргын хүсөөр

...омольско организаци яагаад ...бэ? Ойлгууламжын хүдэл...е, зоной дунда комсомоле...хэр ехэ нүлөөтэй байһанһаа ...тынь хоёр-хоёр—дүрбэ гэһэн...и мэдээжэ ха юм. Зүгөөр, ха...хабшуулхадаа ухаа ороод, ...олдо орохо бодол хүндэ түрэ...эжэ дэлхэй дээрэ үшөө дуул...байһан юм. Теэд газар дэл...рэ дуулдаагүй гайхалай юу...яшаг дуулажа, хоёр нюдөө...аба гээшэлди.

...-хоёр—таба гэхэдэм хэншье ...згүй гэжэ Бичурын аймагай ...низм» колхозой комсорг Вла...Бадмаев һайн мэдэхэ зэргэ...оёр-хоёр—таба гэхын орондо, ...ольско организацяа мухар ...ын хүсөөр һайжаруулха гэ...додог байба. Тэрэ нюдаргын ...үсые өөһэдынгөө хамар дээрэ ...үнүүд Бичура нютагта эндэ ...айралдаһан байха. Жэшээнь, ...бай Цыденжабһаа асуугаа ..., нюдаргань угайдхадаа ной...са шэнги хүндэ гэжэ харюу...ураа, заригад гээд, хамараа ...байха.

...зөөдэг комсомолец Бальжи...амдаков газетэнүүдыень үгэ...дмаевайда нэгэтэ ехэл тү...өөр, һэмээхэн оробо ха. Нүхэр Бадмаев шал һогтуу, нэгэ хүнтэй уһан тулам болошоһон юумэнүүд һууба. Почтальон хүбүүн газетэнүүдыень үгөөд гараха гэхэдэнь, Бадмаев хамсыһаань шүүрээд табибагүй.

— Һуу гэнэм, столдо. Энээниие уу!—гээд комсоргонь аягатай архи тэрэнэй урда табиба.

— Володя, табиниш даа. Газетээ тараахам,—гээд ябахаяа һанахадань.—Энэ харана гүш? Нагасым хүбүүн ерээд һууна. Ши бү һүрхэйтэ. Һанана гүш, хара золиг, намай газетэдэ гаргаа хамнайш, «Колхозник» гэжэ ханын газетэдэ... Хэлэ гэнэм, намайе юундэ тиигэжэ бузарлабабши? Болёо гүш, аа?— гэжэ байгаад шүдэеэ хабиран, нюдаргаяа далайжа байтарнь, эжынь хүбүүгээ татажа абаа һэн. Ажал хэдэггүйнь түлөө тиигэжэ шүүмжэлһэн комсомолец арайл хамараа була шаалгашан алдаһан юм гэдэг.

Иимэ зантай нүхэр Бадмаев энэ бэшэг толилһоноймнай түлөө бидэ хоёрыешье хайрлахагүй байжа болохо. Хэрбээ бидэ хоёрой шулга нюлга сохюулшаһан ябаа һаамнай, Владимир Бадмаевта сэхэ ошожо асуугаарайгты гэжэ эртээнһээ һануулнабди.

В. Жалсанов, Б. Цыренбазаров.

Эхэ орондоо бусажа ерэбэ

Коля Журавков 14-тэй байхадаа Ялтадахи өөрынгөө гэрһээ зугадажа, нюусаар корабльда һуугаад, «арсалан агнахаяа» Африка ороо бэлэй. Коля хүбүүн арсалан агнахын орондо эдихэ хилээмэеэ бэдэрхэ баатай болоо һэн. Хоолойгоо тэжээхын тула али бүхы ажал хэдэг байгаа. Удаан саг соо тулижа зобоһоноймгөө һүүлээр тэрэ Франци ороод тэндэ гэрлэһэн юм. Николай Дмитриевич Францида байхадаа нютагаа һанажа, Советскэ Союзаа бусахые ехэтэ хүсэдэг байгаа. Н. Д. Журавков 1956 ондо бүлэнэртээ Караганда ерэһэн юм.

Мэргэжэл ехэтэй слесарь-инструментальщигые заводой дирекци байраар хангаһан байгаа. Нүхэр Журавков мүнөө һарадаа 1800 түхэриг абана. Гурбан бага ухибүүдынь — Жан Клод, Борис, София—һургуулида һурана, Люсьен гэжэ ехэ хүбүүннинь эсэгынгээ хүдэлдэг заводто һурагшаар ороод ажаллажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Н. Д. Журавков (баруун гарһаа) Люсьен гэжэ хүбүүгээ токарна мэргэжэлдэ һургажа байна.

ТАСС-эй фотохронико.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Газараараа татаатай телефоноороо...

Поперечнэ тосхон Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз (Яруна) хоёрой хоорондохи телефоной утаһан хэдэн столбнуудта һуларшоод, газарһаа дээхэнүүр татаатай байна. Энэнь эгээл харгы дээгүүр гарана. Тиимэһээ, тэрэ харгыгаар үдэшэ орой, һүниин харанхыда ябахань хүнүүдтэ аюултай болошоо.

Ярууны хэлхеэ холбооной конторын хүдэлмэришэд энээниие хэзээ заһаха юм?

Б. Цырендылыков.

Клубаа заһабарилнагүй

Закаменай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой клуб заһагдахаар болошоо. Мүнөө үедэ энэ клуб дулаалагдаашьегүй, тэһэрхэй шэлтэй сонхонуудтай, задагай зайдан болошоод байна.

Үбэлэй хүйтэнэй болошохоһоо урид энэ клубаа заһабарилха, дулаалхыень колхозой хүтэлбэрилэгшэдһөө (түрүүлэгшэнь нүхэр Хубанов) эринэбди.

Ц. Цыдыпов.

Бани хэрэгтэй

Курумканай аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой холын фермэ, гүүртэ, отарануудай дэргэдэ мүнөө хүрэтэр бани баригданагүй. Тиимэһээ эндэхи малшад зунай сагта урасхал уһанда орохоһоо бэшэ, ондоо арга үгыдэнэ. Үбэлэй сагта малшад колхозойнгоо центр ерэжэ банида орохо баатай болоно.

Колхозой хүтэлбэрилэгшэд холын фермэ, гүүртэнүүдээ банитай болгохо тушаа хэмжээнүүдые хэзээ абаха гээшэб.

Д. Санжиев.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Ажалаа муугаар эмхидхэнэ"

Иимэ гаршагтайгаар манай газетэдэ толилогдоһон статья соо Яруунын аймагай Эгэтын МТС-эй харьяата колхозуудта тэжээл бэлэдхэлгэ хангалтагүй байна гэжэ хэлэгдэһэн юм.

Тус статья Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, тэрээн соо заагдаһан дутагдалнуудаа усадхахын тула дахин хэмжээ абаһан байна. Тэжээл бэлэдхэлгэдэнь туһаламжа үзүүлхын тула Эгэтын МТС 15 хүнһөө бүридэһэн бригада энэ колхоздо эльгээһэн байгаа.

Мүн Эгэтын МТС-эй хүдэлмэри тухай асуудал аймагай Соведэй гүйсэдкомой сесси дээрэ зүбшэн хэлсэгдэжэ, МТС-эй хүдэлмэриие муугаар эмхидхэһэнэйнь түлөө директор нүхэр Танхасаевта КПСС-эй айкомой бюрогой шиидхэбэреэр шанга зэмэ соносхогдоо гэжэ манай редакцида КПСС-эй Яруунын айкомой секретарь нүхэр Золтоев мэдээсэбэ.

АЮУЛГҮЙН СОВЕДТЭ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 14. (ТАСС). Аюулгүйн Соведэй нээмэл зүблөөн үсэгэлдэр үдэшэ суэцкэ асуудалаар болобо. Египедэй, Англиин ба Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүд суэцкэ асуудал тухай хөөрэлдэжэ, энэ асуудалые хаамал зүблөөнүүд дээрэ зүбшэн хэлсэһэн байгаа. Энээнэйнь эсэстэ суэцкэ асуудалые ямараашье шиидхэхэдэ таараха иимэ зургаан гол ёһонууд тухай үгэеэ ойлголсоо гэжэ энээнэй урда тээ соносхогдоо һэн:

1. Эли гү, али далда газаашалгагүйгөөр энэ каналаар сүлөөтэйгөөр ябаха.
2. Египедэй эрхэ сүлөө хүндэлэгдэхэ ёһотой.
3. Каналые ашаглалга али нэгэн гүрэнэй политикын газаа тээ байлгагдаха ёһотой.
4. Алба татабари тогтоохо гурим Египедтэй ба канал хэрэглэгшэдтэй зүбшэгдэжэ тодорхойлогдохо ёһотой.
5. Хуряагдаһан мүнгэн зөөриин зүйтэй хубинь хүгжэлтын хэрэгтэ зорюулагдаха ёһотой.
6. Арсалдаануудай гараа һаань, Суэцкэ каналай компаниин ба Египедэй правительствын хоорондохи шиидхэгдээгүй хэрэгүүд тусхай сүүдээр шиидхэгдэхэ ёһотой.

Эдэ гол ёһонуудые зүбшөөрхэдөө Англи болон Франци түрүүшынгээ тогтоолһоо, Суэцкэ каналда «уласхоорондын хиналта» табилга Египедтэ баадхаха һэдэлгэһээ арсаба гэжэ һанагдахаар байгаа.

Теэд Аюулгүйн Соведэй үсэгэлдэрэй зүблөөн дээрэ Англиин ба Франциин түлөөлэгшэдэй хэлэһэн үгэнүүд тиимэ бэшэ байһыень харуулаа.

Зүблөөн дээрэ түрүүн үгэ хэлэһэн Англиин гадаадын хэрэгүүдэй министр С. Ллойд гэгшэ тогтоолой шэнэ проектые Англиин ба Франциин үмэнэһөө дурадхаба. Тэрэ проектнь дээрэ дурсагдаһан зургаан гол ёһонуудһаа гадна, мүн хэдэ хэдэн ондоо пунктнуудтай юм. Бодото дээрээ тэдэнь англо-французска түрүүшын проектые дабтаһан лэ ябадал мүн, үгэеэ ойлголсоһон хэбэртэй гол ёһонуудта, жэшээнь, Египедэй эрхэ сүлөөе хүндэлхэ гэһэн гол ёһодо утаа ехээр зүришэнэ.

Англи ба Франци тогтоолойнгоо түрүүшын проектын түлөө голосовалхые баалаашьегүй һаа, тэрэ проект хэрэггүй болоо гэнэгүй гэжэ Ллойд хэлээ. Түрүүшын проект (Суэцкэ каналые национализацилха ябадал буруушааһан проект) урдынхидал адляар бидэнэй хараа бодолые элирхэйлэн харуулна гэжэ Ллойд хэлээ.

Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Пино Египедэй буруушааһан «18 оронуудай» дурадхалнуудые мүн тэрэшэлэн дэмжээ.

Зургаан пунктаар туйлагдаһан хэлсээн Египедэй правительствода юрэнхыдөө таарамжатайгаар һанагдана гээд Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министр М. Фавзи мэдүүлээ.

Тогтоолой англо-французска проектын хоёрдохи хубинь асуудалые шиидхэхэдэ туһалжа шадахагүй байна гэжэ Фавзи хэлээ.

Тогтоолой англо-французска проектын хоёрдохи хубиие Аюулгүйн Совет һайшаахагүй бээз гэжэ найдажа байһанаа М. Фавзи мэдүүлээ.

Болохоёо байгаа хэлсээнүүдэй амжалтада һаад хэхэ зүйлнүүдые орхёод гаража байхыень Иранай түлөөлэгшэ Д. Абдох Аюулгүйн Соведые уряалба. Тогтоолой англо-французска шэнэ проектын үгэнүүдтэ Д. Абдох хэдэ хэдэн багахан заһабаринуудые оруулаа.

Һүүлээрнь СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепилов үгэ хэлэбэ. Аюулгүйн Совет суэцкэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгын түрүүшын дүн гаргажа байна гэжэ тэрэ хэлээ. Тэдэ дүнгүүдһээ ехэхэн һургаал абамаар байна. Суэцкэ асуудалые зүбөөр шиидхэхэ замай элдэб бэрхэшээлнүүдһээ ба һаад түбэгүүдһээ сэбэрлэгдээгүй, харин бүри ехэ бэрхэшээлнүүдэй зорюута тохёолдуулагдажа байгаа түбэгтэйхэн үедэ хүдэлмэреэ эхилбэбди.

Мүнөөдэр эдэ бэрхэшээл ба һаад түбэг зайсуулагдаагүй байһаар. Зүгөөр, оршон байдалай һайжарха тэмдэг үзэгдэжэ эхилбэ. Суэцкэ орёо асуудалые хэлсээ хэжэ, шиидхэхэ гэһэн түрүүшын туршалга зүйтэй байһанаа харуулхаһаа гадна, мүн бэе бэеэ ойлголсоһон, үнэн зүб шиидхэбэри олохо арга боломжо бии гэжэ бидэ бүгэдые найдуулна.

ООН-эй генеральна секретарь господин Хаммаршельдын эдэбхитэй һайнаар хабаадалсажа, Нэгэдэмэл Королевствын, Франциин ба Египедэй гадаадын хэрэгүүдэй министрнүүдэй хоорондоо һаналаа андалдаһанай эсэстэ, зарим юрэнхы гол ёһонуудые зүбшэн хэлсэхэ арга олдобо гэжэ бидэ баяртайгаар тэмдэглэнэбди, — гээд гадаадын хэрэгүүдэй советскэ министр үргэлжэлүүлэн хэлэбэ.

Д. Т. Шепилов суэцкэ асуудалые гуримшуулгын юрэнхы гол ёһонуудаар үгэеэ ойлголсоһоной шухала байһые тэмдэглээ.

Бидэнэй үзэмжэдэ табигдаһан тогтоолой, тэдэ юрэнхы гол ёһонуудай найруулагдаһан тогтоолой нэгэдэхи хубинь Аюулгүйн Соведэй зүгһөө нэгэн дуугаар һайшаагдаха гээд лаб найданаб гэжэ Д. Т. Шепилов хэлэбэ.

Хэлсээ туйлаха зам дээрэхи бэрхэшээлнүүд дабагдашоо гэжэ хэлэхэ болоо һаа, буруу ааб даа. Бэрхэшээлнүүд үшөөл бата бэшэ ушарха гээшэ ха, теэд тогтоолой нэгэдэхи хуби һайн эхи татаа. Түрүүшынгээ амжалтые батадхан, хэлсээнүүдые саашадань һайнаар ябуулха гээшэ ООН-эй нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Уридшалан хэһэн хэлсээнүүдэй үедэ суэцкэ асуудалые үгэеэ ойлголсон шиидхэхэ шухала нүхэсэл бии болоо гэжэ Советскэ Союз тоолоно. Асуудалые бүтэмжэтэйгөөр шиидхэхэеэ Египет хүсэнэгүй тэһэн хэбэртэйгээр һаяхан болотор хэлсэдэг һэн. Мүнөө тиигэжэ хэлэхын аргагүй болоо. Египет мүнөө тохёолдоһон түгшүүрилые болюулхын, суэцкэ асуудалые гуримшуулхын түлөө оролдоно гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй.

Египет 1888 оной конвенцитэй зохилдуулан, Суэцкэ каналаар суднануудай сүлөөтэйгөөр ябаха арга бодото дээрэнь хангана.

Эдэ бүгэдэ хадаа суэцкэ асуудалаар болодог хэлсээнүүд амжалтатайгаар дүүрэхэ, ООН-эй гол ёһонууд илан мандаха гэжэ найдаха үндэһэ баримта олгоно.

Зургаан гол ёһонуудай найруулагдаһан тогтоолой нэгэдэхи хубинь хэлсээ хэлгын аша үрэ гээшэ гэжэ Д. Т. Шепилов хэлээ. Советскэ Союз тогтоолой энэ хубиие дэмжэнэ.

Һүүлээрнь Д. Т. Шепилов англо-французска тогтоолой хоёрдохи хубиие тодорхойгоор элирүүлэн харуулба. Тогтоолой энэ хубиин гол удхань ямар байнаб гэбэл, саашанхи хэлсээнүүдэй үндэһэ һуурида «18 гүрэнүүдэй платформо» гэдэг табигдахашуу болоно гэжэ Д. Т. Шепилов онсолон тэмдэглээ. Тогтоолой энэ хоёрдохи хубинь урид хэгдэһэн хэлсээнүүдэй дүн бэшэ, мүн үгэеэ ойлголсоһон ябадал хэбэртэй бэшэ, харин хоёр талын оронуудай хоорондо үндэһэн ехэ арсалдаануудай гараһан формулонуудые огто хубилгангүйгөөр миин дабтана.

«18 оронуудай платформо» хадаа Египедые Суэцкэ канал хүтэлбэрилхэ эрхэгүй болгохо гэһэн гол удха үнгитай юм. Тиин энэ платформо Египет гүрэнэй эрхэ сүлөөе доромжолон хаһаха байна.

Энэ платформо «каналые интернационализацилха», тодорхойлон хэлэбэл, канал хүтэлбэрилдэг уласхоорондын орган байгуулха түсэб дэбжүүлэн табина. Тиитэжэ Суэцкэ каналые национализацилха тухай Египедэй правительствын үнэн зүб ябуулга бодото дээрээ буруушаагдан үгы хэгдэхээ һанана. Энэнь эрхэ сүлөөтэ байдалай гол удхатай таарахагүй байна.

Тиимэһээ Аюулгүйн Совет «18 гүрэнүүдэй платформо» гэдэгые дурадхаһан тогтоолой хоёрдохи хубиие һайшаажа шадахагүй байна гэжэ Д. Т. Шепилов хэлээ.

«Канал хамжан ашаглагшадай нэгэдэл» гэдэгэй тушаа хэлэхэдээ, Советскэ Союз канал ашаглагшадай һанамжа, хүсэлөө эмхитэйгээр хэлэхэ гэһэн бодомжые, мүн тэрэшэлэн канал ашаглагшадай ба Египедэй канал хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондохи холбоо барисаанай тодорхой формонуудые буруушаанагүй гэжэ Д. Т. Шепилов тэмдэглээ.

Теэд тогтоолой проект дотор хэлэгдэһэн «нэгэдэл» тэдэ эрилтэнүүдтэй тааранагүй; жэшээлбэл, тэрэ «нэгэдэл» каналые ашаглаха бүхы оронуудай интересые огто сахинагүй, 1888 оной конвенциие эбдэнэ.

Советскэ Союз англо-французска тогтоолой хоёрдохи хубиие дэмжэжэ шадахагүй байна гэжэ түгэсхэлдөө мэдүүлээд, Д. Т. Шепилов иигэжэ хэлэбэ: Советскэ Союз Дүтын ба Дунда Зүүн зүгтэ бата бэхи эб найрамдал хангаха, суэцкэ асуудалые үнэн зүбөөр шиидхэхэ гэһэн гол зорилго туйлахаяа хүсэнэ. Советскэ правительство суэцкэ асуудалые амгалан ёһоор шиидхэхын тула бүхы шадалаараа оролдохоор бэлэн байна.

Аюулгүйн Совет урдаа табигдаһан зорилтонуудые шиидхэжэ шадаха бээз, ООН-эй Уставай арюун нангин, үнэн зүб гуримуудтай таараха шиидхэбэри абаха бээз гэжэ Советскэ правительство найдана.

США-гэй гүрэнэй секретарь Даллес үгэ абажа, суэцкэ асуудал гуримшуулха гол ёһонуудтай тогтоолой англо-французска шэнэ проектын түрүүшын хубиие һайшааба. Саашань хэлэхэдээ Даллес болбол тус проектын хоёрдохи хубиие магтаһаар магтаба. Тиихэ зуураа, проектын энэ хоёрдохи хубинь Египедэй эрхэ сүлөөе хаһанагүй гэжэ харуулхаяа Даллес һэдээ. Тогтоолой англо-французска проектые бүхы дээрэнь баталан абахын түлөө голосовалхаб гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

ФНРЮ-гэй гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Попович үгэеэ ойлголсон туйлагдаһан гол ёһонуудые һайшаанаб, зүгөөр тогтоолой шэнэ проектын хоёрдохи хубиин түлөө голосовалжа шадахагүй байнаб гэжэ мэдүүлээ. Хэлсээнүүдэй саашадаа амжалтатайгаар хэгдэхын тулада, тогтоол болбол Аюулгүйн Соведэй бүхы гэшүүдэй зүгһөө һайшаагдан абтахаар байха ёһотой. Тиин англо-французска проект энэ эрилтэтэй таарантгүй гэжэ Попович хэлэбэ.

Һүүлээрнь Попович тогтоолой югославска проектые найруулаа. Тэрэ проект соонь дээрэ дурсагдаһан зургаан гол ёһонууд тоологдоно, мүн тэрэшэлэн хэлсээнүүдые үргэлжэлхэ тухай һайшаан дурадхагдана, сааша саашадаа хэлсээ хэхэ шухала хэрэгтэй болоо һаань туһа хүргэхэ тухай гүйлта ООН-эй генеральна секретариин үмэнэ табигдана.

Бельгиин, Австралиин ба Перугай түлөөлэгшэд англо-французска проектые дэмжээ.

СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Т. Шепилов хоёрдохёо үгэ абаба. Тиихэдээ үгэ хэлэһэн бүхы хүнүүд англо-французска тогтоолой нэгэдэхи хубиие нэгэн һаналтайгаар зүбшөөбэ гэжэ онсолон тэмдэглэбэ. Энэ хадаа бодомжотойгоор буулта хэһэнэй үльгэр жэшээ мүн гэбэ. Англо-французска шэнэ тогтоолой хоёрдохи хубинь мүнөө боложо байгаа хэлсээнүүдэй үрэ дүн бэшэ байна гэжэ Д. Т. Шепилов хэлээ. Тогтоолой энэ хубинь Египедэй, Советскэ Союзай ба Югославиин зүгһөө дэмжэгдээгүй, ехээр буруушаагдаба. Тогтоолой хоёрдохи хубиие голосованида табиһанай хэрэггүй гээшэ ха гэжэ Д. Т. Шепилов хэлээд, тогтоолой нэгэдэхи хубиие баталан абажа, Аюулгүйн Соведэй нэгэн һаналтай байһые харуулха шухала гэжэ онсолон тэмдэглээ.

Д. Т. Шепилов тогтоолой югославска проектые дэмжээ. Һүүлээрнь Аюулгүйн Соведэй түрүүлэгшэ тогтоолой англо-французска проектые голосованида табиба. Үгэеэ ойлголсоһон гол ёһонуудтай тогтоолой түрүүшын хубинь нэгэн һаналаар баталагдаа. Тогтоолой проектын хоёрдохи хубиин түлөө Аюулгүйн Соведэй 9 гэшүүд голосовалаа. СССР Югослави хоёр буруушаажа голосовалаа. Тогтоол баталхын тулада бүхы гэшүүд нэгэн һаналтай байха ёһотой. Тиимэһээ тогтоолой энэ хуби буруушаагдаба.

Югославиин түлөөлэгшэ өөрынгөө проектые голосованида табиха гэжэ ехээр оролдобогүй, юундэб гэхэдэ энэ проектмнай баталагдан абтаһан тогтоолтой бүримүһэн шахуу тааралдана гэжэ тэрэ хэлээ.

Иигээд Аюулгүйн Соведтэ суэцкэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ дүүрэбэ.

СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепилов Нью-Йоркһоо бусаба

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 15. (ТАСС). СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепилов Нью-Йоркһоо үсэгэлдэр Эхэ орондоо бусаа. СССР-һээ США-да байгаа Посол Г. Н. Зарубин, СССР-һээ Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида саг үргэлжын түлөөлэгшөөр байдаг А. А. Соболев, Польшоһоо ООН-до байдаг Саг үргэлжын түлөөлэгшэ Е. Михаловский, Болгариһаа ООН-до байдаг саг үргэлжын түлөөлэгшэ П. Вутов болон бусад Д. Т. Шепиловые аэродром дээрэ үдэшөө.

СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр хэблэлэй түлөөлэгшэдэй гүйлтаар ООН-эй Аюулгүйн Соведэй хэһэн ажалай дүн тушаа ниидэхынгээ урда тээ иимэ мэдүүлгэ хэһэн байна.

Суэцкэ асуудалые зүбшэн хэлсэлгэ хадаа хүсэ баримталгын политикын хүндэеэ буураһые гэршэлнэ. Уласхоорондын арсалдаата ямаршье асуудалнуудые хэлсээ хэжэ, амжалтатайгаар шиидхэжэ болохо байна гэжэ ажабайдал гэршэлэн харуулна. Эрхэ сүлөө ба бэеэ дааңхай байдал тушаа асуудалнуудые хэлсээ хэжэ зүбшэн хэлсэхэдэ илангаяа аша үрэтэй байна. Аюулгүйн Соведэй хүдэлмэриин дүн дээрэ хэлэгдэһые гэршэлэн харуулна. Аюулгүйн Совет хадаа суэцкэ асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ хэрэгтэ бага бэшэ туһа нэмэри хэһэн байна. Суэцкэ асуудал тушаа Аюулгүйн Соведэй гаргаһан шиидхэбэринь нэгэн дуугаар баталан абтаа.

Хэлсээ хэһэнэй ёһоор суэцкэ асуудал бүрин шиидхэгдэхэ бээз гэжэ би найданаб.

Манай республикын һонин

Хахасашагүй ханинар

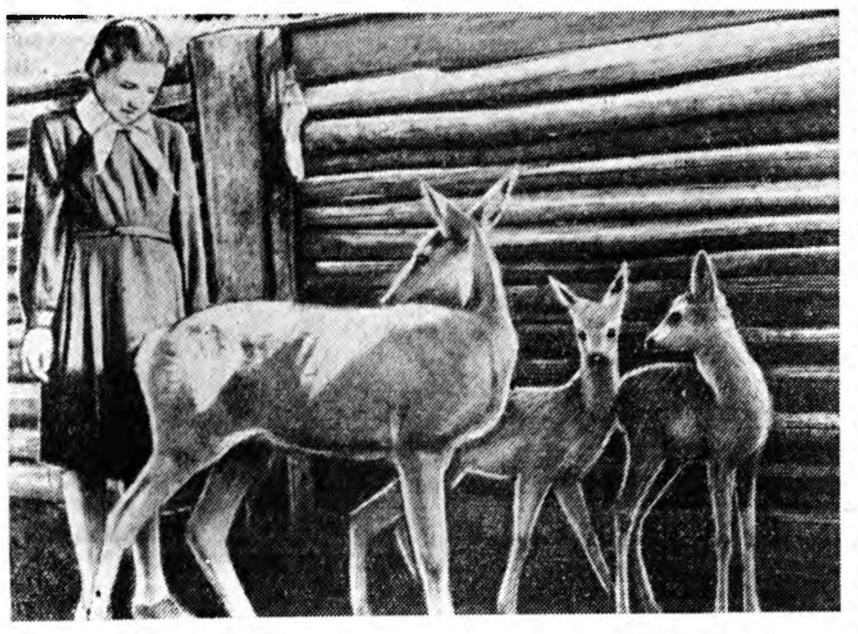

1954 оной хабар нютагайнь нэгэ хүн Светлана Кривогорницинада боро гүрөөһэнэй зулзага бэлэглэһэн юм. Светлана тэрэ зулзагаяа оролдосотойгоор тэжээжэ, томо болгоод Зорька тэжэ нэрэ үгэһэн байгаа.

Суусагар нарин хүлтэй зэрлиг ан тэжээгшэ эзэндээ түргэн дадаад, Светланын ошоһон лэ газартань дахажа ябадаг болоо бэлэй.

...1955 оной хабар. Улаахан галстугтай харгалзагшынгаа хэды үдэрөөр аймагай центр (Кудара-Сомон) айлшалжа ошоходо Зорька уйдажа, орохо газараа оложо ядаад, ой тайга зайжа ябашаһан байба. Светлана бусажа ерээд, сэхэтэ буйгаалаа һэн гэхэ. Теэд сагаахан хондолойтой сүүсэгэрхэн гүрөөлөө хада, шуты соогуур хэды бэдэрээ гээшэб.

Яашье олдоогүй. Тэрэ гэһээр 5 һарын үнгэрһэн хойно зэрлиг гүрөөл тосхондо дүтэхэн ябана гэһэн абяан дуулдаа. Светлана пионер нүхэдтэеэ хамта, байхаар гэһэн газарнуудта бэдэржэ ошобо. Зорькын шэхэнүүдээ һүрмэлзүүлэн, иишэ тиишээ хараашалжа байхыень харажархёод, Светлана баярлаһандаа «Зорька, Зорька!» гээд хашхарба. Светланын дүтэлжэ ошоходо, Зорькоһь тэжээгшэ эзэнэйнгээ гарые долёон, баярлаһанай тэмдэг үзүүлээ һэн. Зэрлиг ангые иигэжэ эжэлшүүлһыень һонин байгаа бэлэй.

Тэрэ гэһээр Зорькошье гансааран хоолуур зайхаяа болинхой. 1956 оной зун тэрэнь 2 зулзага түрөө. Иигэжэ Светлана үшөө хоёр шэнэ «нүхэдтэй» болоод, тэдээндээ Петя, Катя гэжэ нэрэ үгэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кударын аймагай Унгуркуй нютагай дунда һургуулиин һурагша Светлана басаган тэжээһэн гүрөөлнүүдтэеэ байна.

А. Сурмачын фото ба текст.

Колхознигууд амаралта абаха болобо

Һаяхан Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо хүдөө ажахын артелиин шэнэ Устав бэталан абтаба. Шэнэ Уставай ёһоор колхознигууд хабарай тарилгын ба таряа хуряалгын үеһөө гадна неделидээ 6 үдэр соо хүдэлөөд, нэгэ үдэр амарха гэжэ шиидэбэ. Малажалай фермын хүдэлмэрилэгшэд ээлжээгээр амаралтын үдэр абаха юм.

Гадна, һайнаар хүдэлдэг, ажалта үдэрэй минимум олодог колхознигууд жэл бүри хоёр неделиин амаралта абаха эрхэтэй болоо. Амаралтын үедэ тэдэнэртэ һүүлэй 3 һарын туршада олоһон ажалта үдэрэйнь дунда зэргын түлөөһэн үгтэхэ юм.

Үбшэн, үндэр наһа хүрэһэн, мүн ажаллажа шадахагүй колхознигуудта үгтэхэ тэдхэмжын тусхай фонд байгуулагдаа. Үбшэнэй шалтагаанаар саг зуура ажал хэжэ шадахаяа болиһон колхознигуудта олоһон ажалта үдэрэйнь 70 процент хүрэтэр тэдхэмжэ түлэгдэхөөр хараалагдана. Наһа хүрэһэн 60 наһатай эрэшүүлдэ, 55 наһатай эхэнэрнүүдтэ тэдхэмжэ үгтэхэ болоо. Артелиин ажалда 25 жэлэй туршa соо хабаадалсаһан колхознигуудта жэлэй 25 ажалта үдэр, 15 жэл соо ажаллаһан колхознигуудта 15 ажалта үдэр тэдхэмжэ болгон түлэгдэхэ юм.

Мүнөө туе колхозой 50 гаран гэшүүд амаралтада гараа. Шэнэ жэлһээ хойшо 30 гаран колхознигууд пенси абаха байна.

О. Березков.

Тракторист буугаар шагнагдаба

Хонхолойн МТС-эй 23-дахи тракторна бригадын тракторист Иван Кушнарев «У-2» трактороор Хрущевой нэрэмжэтэ колхоздо ажаллаха зуураа, эрхим амжалта туйлаа.

Нүхэр Кушнарев энэ жэлдэ 360 гектар зөөлэн хахалалга хэхэ түсэбтэй байһан юм. Сентябрь һарын эхиндэ 420 гектар зөөлэн хахалалга хэжэ, жэлэйнгээ түсэбые үлүүлэн дүүргэбэ. Мүн энэ үе соо 10 гаран центнер горючи алмаһан, трактораа техническэ талаарнь һайнаар харууһалһан дээрэһээ нэгэшье запасной часть гаргашалаагүй байна.

Мүнөө нүхэр Кушнарев 500 гаран гектар зөөлэн хахалалга хээд, абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ. МТС-эй дирекци тракторист Кушнаревые ажалай һайн амжалта туйлаһанайнь түлөө буугаар шагнаба.

Т. Гармаев.

15 һурагшад 15 мянган бухал табиба

Суулгын дунда (Мухаршэбэр) һургуулиин 8—9-дэхи классай 14 һурагшад нэгэ һара соо Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо хүдэлһэн байна. Тэдэнэр үбһэ, таряа хуряалгада хабаадалсаа.

Һурагшад һара соо үбһэ хуряажа 15 мянган бухал табиһан байна. Мүн тэдэнэр силос даралга дээрэ ажаллаа, 3 гектарай хартаабха малтаһан юм. Тэдэнэр хамта дээрээ 330 ажалта үдэр олоо. Һурагшад Дамба Дашинимаев, Валерий Николаев, Валя Филатова, Аня Цыренова ба бусад һайнаар ажаллажа, тус тустаа 30—35 ажалта үдэртэй болоо.

Б. Цыренов.

Олон тиражтай ханын газетэ

«Үндэр ургасын түлөө» (Ехэ-Кударын МТС-эй партийна, профсоюзна организациин орган) гэжэ олон тиражтай ханын газетын ээлжээтэ, 13-дахи номер һаяхан гаргагдаа. Энэнь һарадаа гурба дахин гаргагдана. Машинкаар олон болгогдоод, тракторна бригада бүхэндэ эльгээгдэдэг юм.

Тус газетын һүүлэй номерто таряа хуряалгын түрүүшүүл тухай, ажалай түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ тухай хэлэгдэнэ. Лафетнэ жаткын машинист Иннокентий Жарников Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо ажаллан, 907 гектар таряа хадаһан байна. «С-6» комбайнаар үшөө 300 гектар таряа хуряаха уялга абаа. Комбайнернууд И. Полонов, Г. Д. Бенедиктов, Г. Д. Банзаракцаев, И. Кожевников ба бусад ажалай жэшээ харуулна гэжэ бэшэгдэнхэй.

Тракторнууд болон бусад машинануудаа эмхитэйгээр заһабарилжа эхилхыень механизаторнуудые уряалһан статья тэндэнь бии. Мүн МТС-эйнгээ хүдэлмэриин дутагдалнуудые, ажалдаа хайша хэрэгээр хандадаг хүнүүдые газетэнь хурсаар шүүмжэлдэг.

Механизаторнууд газетынгээ ээлжээтэ номер бүхэниие хүлеэжэ, ехэ һонирхон уншадаг болонхой.

П. Олегов.

Политехническэ һуралсалай хэрэгсэл

Улан-Удэ городой һургуулинуудта политехническэ һуралсалые улам һайжаруулхын тула һайнаар түхеэрэгдэһэн һуралсалай мастерскойнууд бии болгогдожо байна. Эдэ мастерскойнуудые хангахын тула 49 станогууд, 300 верстак, оёдолой 15 машина, телефонно 96 аппарат, 10 автомашина ба бусад хэрэгсэлнүүд абтаба.

Городой дунда ба долоон жэлэй бүхы һургуулинууд тус бүридөө киногой түхеэрэлтэнүүдтэй юм.

Һургуулинуудай дэргэдэхи мастерскойнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ сэмбын фабрикын, судна заһабарилгын заводой автотранспортна гурбадахи конторын, Кировэй нэрэмжэтэ артелиин хүдэлмэришэд ехэ туһаламжа үзүүлээ.

И. Елшин.

ЭГЭТЫН СОМОНДО

МОТОЦИКЛНУУДЫЕ АБАНА

Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд болон механизаторнууд мотоциклнуудые олоороо худалдажа абанад.

Энэ жэл механизаторнууд Мархандай Цыдыпов, Б-Нима Дондоков, Д. Дымбрылов гэгшэд «ИЖ-49» ба «К-125» мотоцикл абаа. Мүнөө энэ колхозой 20-ёод гэшүүд мотоциклнуудтай болонхой.

ЭГЭТЫН МТС БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ БОЛОНО

Аалин урадхаалтай Эгэтэ голой зүүн эрьеэр, гурбан харгын бэлшэр дээрэ Эгэтын МТС оршоно. Энэ МТС Эгэтэ нютатай центрынь болонхой. Эндэ хүдөөгэй больница, сельсовет, почто гэхэ мэтэ эмхи зургаанууд бии. Тиихэдэ олонхи механизаторнууд өөһэдтөө шэнэ гэрнүүдые барижа, түбхинэнэ. Мүнөө эндэ магазинай ехэ гэр, гостиницын гэр, дунда һургуулиин хоёр дабхар байшан баригдажа байна. Үдэшэ бүхэндэ шахуу кино харуулагдана.

ШЭНЭ АВТОМАШИНА АБАБА

Һаяхан Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз «ЗИС» маркын ашаанай автомашина худалдажа абаба.

Тиигэжэ автогараждань үшөө нэгэ машина нэмэбэ. Энэ хадаа колхозой 8-дахи машинань болоно.

Б. Цырендылыков.

Яруна.

Футболоор зунай сезоной дүүрэлгэдэ зорюулагдаһан мүрысөөн

Үнгэрэгшэ амаралтын үдэр наратай дулаан байжа, БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадиондо хүн зон олон суглараа. Футбол наадалгаар зунай сезоной дүүрэһэндэ зорюулагдаһан мүрысөөн болобо.

Мүрысөөнэйнь эстафетнэ урилдаагаар захалаа. Эндэ 8 командын дундаһаа «Буревестник» командын футболистнар нэгэдэхи һуури, «Байкал»—хоёрдохи һуури эзэлээ.

Командануд хоорондо үсэд шангаар тулалдаад, «Байкалай» 1-дэхи, ПВЗ-гэй «Локомотивай» — 2-дохи болон «Буревестник», Түмэрзамай «Локомотив» командануд хахад финалай мүрысөөндэ хабаадаха эрхэ олоо.

Хахад финалай уулзалгада илажа гараһан «Буревестник», «Байкал» командануудай футболистнар түрүү һуури эзэлхын түлөө тэмсэбэд. Энэ уулзалгань һонирхолтойгоор үнгэрөө. Хоёр талаһаа шанга добтолгонуудай хэгдэбэшье, наадаанай дүүрэтэр хэнэйшье илахань мэдэгдээгүй байгаа. Харин «Буревестник» обществынхид наадаанай гурим эбдэжэ, ялын бүмбэгэ 11 метрһээ ворота руутаа сохюулха баатай болоо. Тиигэжэ «Байкал» команда илаба.

Түрүү һуури эзэлһэн «Байкал» командада дамжуулгын кубок, 1-дэхи зэргын диплом барюулагдаа.

Мүн «Пищевик» стадион дээрэ футболоор наадалгын зунай сезоной дүүрэхэтэй дашарамдуулан дамжуулгын шан абахын түлөө мүрысөөндэ 2-дохи группын 8 команда хабаадалсаа. «Динамо», «Спартак», «Красная звезда», ПВЗ-гэй «Паровозник», транспортын «Паровозник», «Пищевик», ПВЗ-гэй «Локомотив» командануудай дундаһаа «Красная звезда» илажа тараа. Энэ командын футболистнарта дамжуулгын шан, 1-дэхи шатын диплом барюулагдаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Буревестник», «Байкал» командануудай хоорондохи түгэсхэлэй наадан. Түрүүлжэ тараһан «Буревестник» командын футболистнууд эстафетээ дамжуулжа ябана (доодохи зураг).

А. Мантаев.
Е. Николаев.

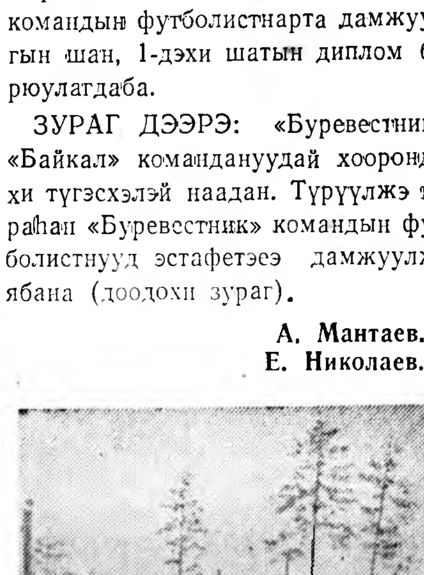

ТАСС-эй ТЕЛЕГРАММАНУУ[Д]

КНДР-эй Арадай Верховно Суглаанай делегаци Москваһаа мордобо

Корейскэ Арадай Демократическа Республикын Арадай Верховно Суглаанай делегаци Москваһаа октябриин 15-да мордобо. Энэ делегаци СССР-эй Верховно Соведэй уряалаар Советскэ Союзда ерээд, һара шахуу айлшалаа. Айлшад Москваһаа гадна, Ленинград, Ростов-на-Дону, Сталинград, Фрунзе, Ташкент, Сухуми, Сталино, Киев, Минск городуудаар ябаа. Делегаци мүнөө Свердловско шэглэбэ. Тэндэһээ Иркутск ороод, нютагаа бусаха юм.

Столицын ажалшадай түлөөлэгшэд, СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй түрүүлэгшэ П. П. Лобанов, СССР-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведэй Түрүүлэгшэ В. Т. Лацис, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо И. С. Кодица, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. Ф. Горкин, СССР-эй Дээдэ һургуулинуудай Министр В. П. Елютин, СССР-эй Верховно Соведэй, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд, СССР-эй МИД-эй Дальневосточно таһагые Даагша И. Ф. Курдюков, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн бусад тусхай тушаалтад хани харилсаата Корей арадай эльгээмэлнүүдые үдэшэхын тула КНДР-эй, Советскэ Союзай гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэһэн Внуковско аэродром ерээ.

Корейскэ Арадай Демократическа Республикын хэрэгүүдээр СССР-тэ Саг зуурын этигэмжэтэ Пак Док Хван, Сэрэгэй Атташе Син Гым Чер, КНДР-һээ Москвада байгаа Посольствын хүдэлмэрилэгшэ[д] делегациие тэрэшэлэн үдэшэлсөө.

Корейн хүндэтэ айлшад[...] вагайхид альга ташалгаар [...]лаа. Тэдэнэр айлшадтаа сэ[...] барюулаа. КНДР-эй Арадай [...]но Суглаанай Түрүүлэгшэ [...] самолёдто һуухынгаа урда [...]ром дээрэ иимэ мэдүүлгэ х[...]

— Хүндэтэ нүхэд, ханина[...]скэ Союзда һара шахуу ай[...] бусахаяа байнабди. КНДР[...]дай Верховно Суглаанай [...] мүнөөдэр Москваһаа мордо[...]ветскэ арадай мүнөө үедэ [...] ехэ барилга хэжэ байһан [...]бирьтэй танилсаха байһанд[...]нэр баяртай байнабди. Ма[...]гациие хүндэтэйгөөр уг[...] түлөө СССР-эй Верховно [...] Советскэ правительствода, [...]ветскэ арадта бидэнэр үнэ[...]һөө үшөө дахин баясхала[...]нэбди.

Советскэ Союзай олон то[...]дуудые хараһанаа бидэнэр [...] һанажа ябахабди. Корейск[...] советскэ арадай хани, ахад[...] дурладаг байһандань бидэ[...] баясаабди. Экономикын, к[...] талаар советскэ арадай [...] асари ехэ амжалта тухайд[...]шэлэн хараһан үзэһэн бүх[...] тухайдаа Эхэ орондоо буса[...] сасуугаа хөөрэжэ үгэхэбди.

Һаяар Эхэ орондоо совет[...]гацитай уулзаха байһандаа [...] баяртай байнабди. Орондо[...]мунизм байгуулхадаа сове[...]нүүдэй үшөө ехэ амжалта [...]хыень би хүсэнэб. Корейн, [...] Союзай арадуудай хани [...]мандаха болтогой!

Чжоу Энь-лай Пекиндэ хариин корреспондентнүүдтэй хөөрэлдэб[э]

ПЕКИН, октябриин 14. (ТАСС). Мүнөөдэр Хитадай Арадай Республикын гүрэнэй соведэй премьер Чжоу Энь-лай Пекиндэ байгаа хариин корреспондентнүүдтэй уулзажа, хөөрэлдэһэн байна.

Жэшээнь, Москвада, Япониин премьер-министр Хатоямын хэжэ байгаа хэлсээнүүдэй һайнаар дүүрээ һаа, энэнь хитад-японой харилсаануудта, мүн Дальна Востогтохи уласхоорондын байдалда ямар удхашанартай байха байгааб гэһэн асуудалда Чжоу Энь-лай иигэжэ харюусаа: советско-японско хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар хэгдэжэ дүүрээ һаа, Хитадай ба Японииин хоорондохи харилсаануудташье, Дальна Востогтохи уласхоорондын бүхы байдалдашье угаа ехээр нүлөөлхэ һэн.

Эдэ хэлсээнүүдэй амжалтатайгаар хэгдэжэ дүүрээ һаа, хитад-японой харилсаануудые һайжаруулха хэрэгтэ дамжаггүй ехэ үрэ дүн туйлагдахашьегүй һаа, эдэ харилсаануудые һайжаруулха тушаа япон арадай табидаг эрилтэнүүдэй бүри ехэ болоходо туһалха һэн гэжэ тэрэ хэлээ.

Хитадай Арадай Республика тушаа хэлэхэ болоо һаа, бидэнэр Японитой харилсаагаа һайжаруулхын түлөө хододоо тэмсэдэг байгаабди, энэ талаар тодорхой юумэ хэдэгбди, хэхэшьебди гэжэ Чжоу Энь-лай хэлээ.

Коулунда ба Гонконгдо болоһон юумэн тухай хэлэхэдээ, тэдэ событинууд хоёр бүлэг хитадуудай тулалдаагаар үүдхэгдэнэ гэжэ Англиин засагаархидай тайлбарилдаг ябадалые удхагүй тэнэг зүйл мүн гэжэ Чжоу Энь-лай нэрлээ. Эдэ событинуудые коммунистнууд үүдхэнэ гэдэг мэдүүлгэнүүд бүришье т[...]на. Гонконгдо ба Коулунда [...] Арадай Республикын нүл[...]руулхын тулада гоминдан[...]нуулшадые Гонконгын зас[...] бухирхаяа эрмэлзэһэн ба[...]жэ Чжоу Энь-лай хэлэбэ. [...] хорото аашань бүришье хэ[...]дэһэн байна. Энээнэйнь эсэ[...] хүнүүдһээ гадна, мүн т[...] Гонконгын ба Коулунай [...]зон, тэдэнэй тоодо хитадуу[...]риншье хүнүүд алуулһан, [...]һон байна. Англиин засагаа[...] хорото аашануудай һая тар[...] эхилэмсээрнь болюулха [...] абангүй байжа, хожомынь [...] болюулжа шадахаяа болиһо[...] Тиигэжэ Англиин засагаар[...] хүндэеэ буураһан, гурим [...] шадалгүй болошоһон байха [...]лунда болоһон ушаралай [...] тагаанинь юуб гэбэл, анг[...] гоминданай тагнуулшадые [...] хойшо зоргоорнь табидага[...] шолон гэжэ Чжоу Энь-лай[...]

Гонконгдо КНР-эй нүлө[...] болгохын тула, коммунизм[...] этэгээдүүдые тэндэ бүри [...]рижа байха гэһэн англи[...] политикань эсэсэй эсэстэ [...] өөртэнь хоро хүргэбэ гэж[...] Энь-лай тэмдэглээ. Хэрбээ [...]дохи Англиин засагаархид [...]литикаяа саашань үргэлж[...] һаа, иимэ гуримгүй ябадал[...]даа бүри олон газарта тара[...]лохо байна гэжэ Чжоу Энь[...]дүүлээ. Хитадай хажуудаха[...] гуримтүй ябадалай боложо [...] Хитадай правительство обё[...]гөөр гарахагүй байна.

Коулунда ба Гонконгдо чанкайшистну[удай] зоргоороо аашалдаг ябадалые болюул[...]

ПЕКИН, октябриин 14 (ТАСС). Октябриин 10-да Коулунда чанкайшистнуудай тагнуулшад хүлһэншэ харата этэгээдүүдые тухирдан ехэ сүйд хээ гэжэ мэдээсэгдээ һэн. Англиин засагаархид чанкайшистнуудай һүйдхэлшэдэй зоргоороо ошоһон аашануудые мүнөө хүрэтэр болюулжа шадаагүй гэжэ Хитадай хэблэл мэдээсэнэ.

Гоминданай тагнуулшад хорото ааша бүри үргэнөөр үүдхэхэ зорилгоор, һүйдхэлшэдые Гонконг руу эльгээбэ гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Коулунда чанкайшистнуудай дээрэмшэд магазинуудта, хүнэй байдаг гэрнүүдтэ, профсоюзуудай болон газетэнүүдэй байшангуудта добтолно, тэндэхи зониие сохино, алана.

Эдэ хорото аашанууд хи[...]дые угаа ехээр зэбүүсүүл[...] «Жэньминьжибао» газетэ [...] Тиихэ зуураа, Коулунда ба Г[...]до байгаа английска зас[...] чанкайшистнуудай һүйдхэл[...]рото аашые болюулнагүй гэ[...]тэ тэмдэглэнэ.

Эдэ хорото аашануудые [...]люулха хэмжээ абажа, чан[...]нуудай тагнуулшадые хату[...]һээхыень тус газетэ Англи[...]гаархидһаа эринэ. Хитада[...]тельство, хитад арад Гонк[...] Коулунда байгаа хитад г[...]нуудта тохёолдоһон ехэ [...] обёоронгүйгөөр гаража ш[...] байна гэжэ энэ газетэ мэд[...]

Редактор Д. Л. ЛОБС[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Ленина, 23. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 27-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00893. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак.